

JANUARI

MART

MEI

JULI

SEPTEMBER

NOVEMBER

FEBRUARI

APRIL

JUNI

AUGUSTUS

OKTOBER

DECEMBER

Jaarverslag 2018-2019

Inhoud

Inleiding.....	3
Wie zijn wij?	5
Doelstelling.....	6
Platform.....	6
Waarom doen we dit?.....	6
Missie	6
Mechanisme	7
Afval opgeruimd door Proper Strand Lopers	8
Geplaatste berichten.....	8
Totaal geruimd volume	8
Aantal acties.....	9
Totale verhoudingen	10
Afval geruimd sinds oprichting.....	10
Situatie aan de kust.....	11
Verhoudingen per kustgemeente	12
Gezamenlijke opruimacties.....	13
Soorten groepsacties	16
Verhoudingen van verschillende kustacties.....	17
Projecten	17
Provincie West-Vlaanderen en kustgemeentes	17
#DeStrandhelden	18
Q-Music ploggingsessies	20
Strandopruimbegeleidingen De Haan.....	20
Teambuildings	21
Begeleidingen klassen	21
O.666.....	21
Sea Crab Lab.....	21
Radio 2 strandopruimsessies	21
Sensibiliseringsacties.....	22
Activisme	25
Monitoring dieren	32
Categorieën zwerfafval	34
Meeteenheid.....	34
Partnergroepen binnen- en buitenland	36

Leden en activiteit	37
Economische waarde	41
Website	42
Steun	43
Sponsors	43
Samenwerkingen met andere organisaties en partners	44
Vermeldingen media	44
Kranten.....	44
Magazines	46
Radio	46
TV	46
Sociale media	46
Conclusie	47
Proper Strand Lopers	47
Resultaten geruimde hoeveelheden.....	47
Groei organisatie.....	47
Aanpak Zwerfvuil.....	48
Zwerfvuilcel.....	48
Laagdrempelige participatie	48
Netwerk gemeenten	48
Voorspellingen	48
Analyse consistentie	49
Begeleiding scholen	49
Statiegeld op PET en blik.....	49
Sensibilisering	49
Handhaving	50
Acties en projecten	50
Partnergroepen	50
Toekomstvisie.....	51

Inleiding

Precies 10.989 foto's, ongeveer een 7.600 berichten, 30.000 opmerkingen en 200.000 reacties later werd ons 3de werkjaar afgesloten. Alle opgesomde gegevens werden nauwgezet overlopen, gelezen, geanalyseerd, verwerkt en opgeslagen. Niet omdat we dit willen, maar omdat het nodig is in onze strijd. Een strijd met vele frontlines:

Een strijd voor behoud van de natuur, tegen single-use-plastics en de grondstof waaruit dit gemaakt is. Een front voor bewustwording. Een strijd tegen degenen die voordeel of winst halen uit de onbewuste mens. En tenslotte de strijd die zich binnenin onze eigen werking afspeelt, het tekort aan tijd en middelen...

Eerst het goede nieuws? Onze beweging groeit, we staan organisatorisch sterker en bereiken steeds meer mensen. Alles hierover te lezen in dit jaarverslag. We hebben de veelheid en variatie van onze beweging proberen gestructureerd en leesbaar proberen weer te geven.

Voor de rest was er afgelopen jaar bitter weinig positief nieuws te bespeuren. Een kleine bloemlezing:

Overall ter wereld zijn er brandhaarden, de petroleumindustrie heeft jarenlang rapporten verzwegen die duiden op verregaande verwoesting van de natuur, Trump trekt na het terugtrekken uit het Parijsakkoord opnieuw de kaart van steenkool, gemiddeld krijgt een mens 5 gram plastics per dag in zijn lichaam, plastics kunnen meereizen met stofdeeltjes en werden gevonden in plaatsen waar geen mens is geweest, Coca-Cola is nog steeds grootste vervuiler en blijft greenwashingcampagnes starten...

De toekomst heeft er op ecologisch vlak nog nooit zo zorgwekkend uitgezien. Klimaatjongeren gaan terecht betogen met de boodschap dat het geen zin heeft om te studeren zonder perspectief op beterschap. Dit alarmisme pakt niet bij de oudere generatie die zich de schuld in de schoenen ziet geschoven en hun pijlen richtend op de jongeren alsof die zichzelf hebben opgevoed. Tel hierbij het tumult van de politieke impasse, plus een hoop digitale desinformatie en de boodschap gaat verloren. Het - voor ons ontastbaar - probleem wordt met het grootste gemak herleid tot een bedreiging van onze welvaart en allerhande groene samenzweringstheorieën. Dit boven op het gevoel dat er nu al zwaar moet ingeleverd worden.

De blinden noemen het paniekzaaij en degenen die wakker zijn geworden hebben de hoop opgegeven

Werkelijk niemand heeft baat bij de cynische manier waarop de zoveelste zelfde conclusie van een batterij van klimaatwetenschappers in twijfel wordt getrokken. De feiten zijn er: De planeet is zich aan het aanpassen, en niet ten voordele van de bewoners. Het tegenhouden of vertragen van een ecologische transitie om het kantelpunt te vermijden is een zware verantwoordelijkheid.

Dicht bij huis mocht het alvast niet baten: in het Vlaams regeerakkoord is een klimaatambitie ver te zoeken. Het logge en vastgelopen overheidsapparaat speelt in de kaart van de machthebbende bedrijven die profiteren van de politieke onveranderlijkheid. En als men op hogere bestuursniveaus de hoogdringendheid van dit (mondiaal) probleem niet wil inzien zal zich dit jammer genoeg weerspiegelen in de geest van de bevolking.

In hetgeen aan de kust aanspoelt en achtergelaten wordt zien we wat verkeerd gaat in onze samenleving.

Naar analogie met de zwerfvuilproblematiek: het klein beetje zwerfvuil dat achtergelaten wordt door velen vormt samen een berg afval. Het afval ligt er omdat het geen waarde heeft, en dit mag letterlijk

genomen worden. Als bijproduct van olie is de kost voor het maken van plastics te verwaarlozen, en maakt de winstmarge groot. Dus heeft de producent er alle belang bij om de ecologische kost uit de boekhouding te houden, en dit is dan ook exact wat er in realiteit gebeurt. De maatschappij draait op voor de kost van het opruimen van zwerfvuil en het verbranden van al die plastics, want om te recyclen moet zwaar geïnvesteerd worden. Zover het ecorealisme.

Hoezo verbranden?

Heel lang geleden werd bepaald dat plasticproducenten moeten instaan voor de inzameling en recyclage de plastics en nog steeds blijkt dit niet te lukken. Het zwerfvuil dat doorheen het gehele land door de vele vrijwilligers en de gemeentelijke diensten wordt aangetroffen maakt het duidelijk dat het bij de ophaling ervan al goed fout loopt, laat staan de recyclage ervan. Nu nog wordt ons afval in grote mate verscheept naar buitenland om te “verwerken”. De recente reportage van het duidingsprogramma Pano op de VRT – waar we met Proper Strand Lopers ook een rol in spelen – legt een systeem bloot waarin de burger wordt misleid door een onrealistische becijfering van onze recyclagecapaciteit, georkestreerd door de industrie en daarenboven met het overheidsapparaat verweven. Naast de consument zijn naar onze mening ook de industrie en overheid medeverantwoordelijk voor elke vorm van zwerfvuil.

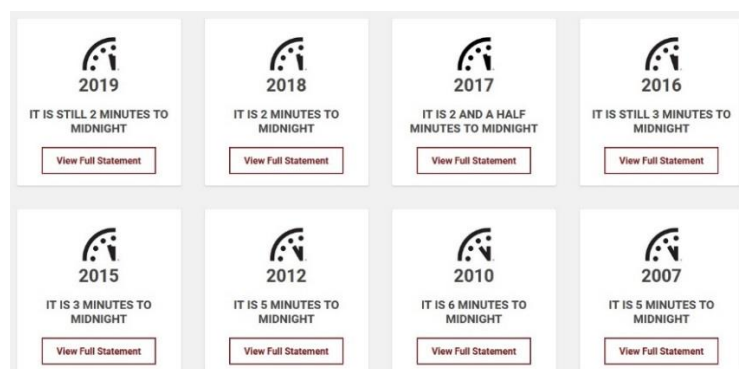
De grootste ecologische uitdagingen die we vandaag zien hebben een gemeenschappelijke noemer: fossiele brandstoffen. Als het nu over de sluimerende ramp van plastics of over globale opwarming gaat: beleidsmatig wordt er bitter weinig rekening mee gehouden. Integendeel, overheden vechten om bedrijven binnen te halen die totale lak hebben aan ecologie. Het toppunt hiervan is de op til staande fabriek van INEOS in Antwerpen. Zij gaan plastics produceren met het beruchte laagrendements schaliegas die moet getransporteerd worden uit Noord-Amerika. Blijkbaar gaat men ervan uit dat een status quo van het heden een stuk toekomst kost. Dit is geen alleenstaand geval. In veel hoeken van de wereld en in alle sectoren zien we ditzelfde patroon opduiken.

Economy Vs. Environment

De werkelijkheid is dat we momenteel voor een ongezien mondiaal ecologisch probleem staan waar de vrijhandel totaal geen rekening mee houdt. De industrie neemt het kortste pad naar winst en die winst gaat voor een stuk naar lobbygroepen zorgen voor het bestendigen van de opbrengst van de aandeelhouders. Een globale ecotaks waarbij de voetafdruk wordt weerspiegeld in de prijs zou nochtans heel wat problemen kunnen oplossen.

De indruk blijft steeds langer hangen dat de burger zich weinig bewust is of aantrekt van de ernst van de situatie waarin we ons bevinden. Wie realiseert zich immers dat we leven in een tijd die relatief recentelijk enkel overtroffen werd door een verregaande nucleaire dreiging in een koude oorlog? Ons huis staat in brand. De mensheid stevent af op een gevecht dat het onmogelijk kan winnen.

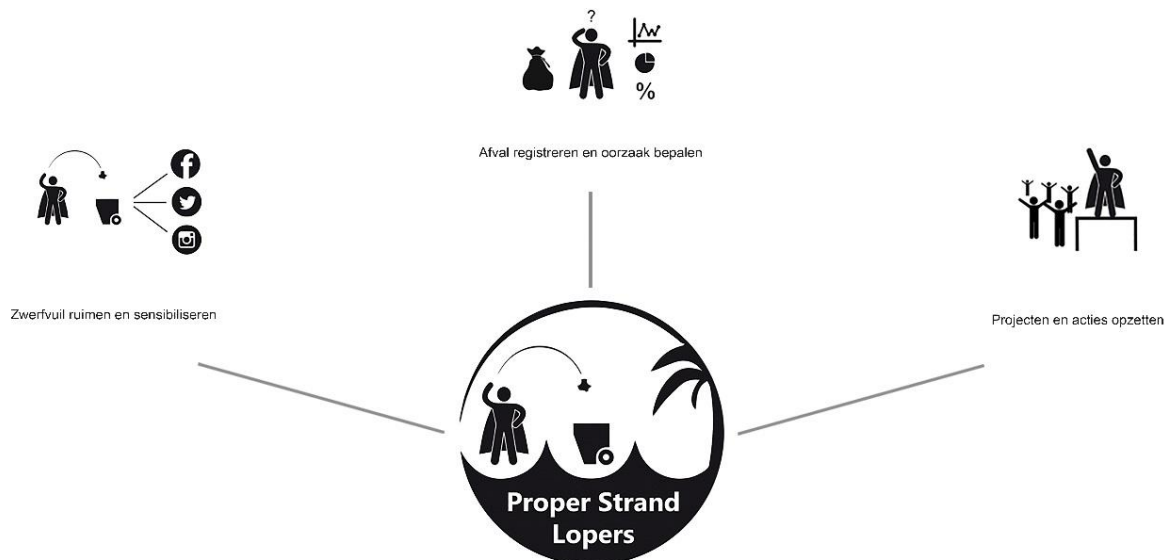
It's 2 minutes to midnight! (Doomsday Clock 2019)

Wie zijn wij?

Proper Strand Lopers is een **burgerinitiatief** dat tracht om de zwerfvuilproblematiek aan te pakken. We doen dit door op verschillende domeinen proactief en op positieve maar scherpe manier in te spelen op de maatschappij, steeds met behoud van onze onafhankelijkheid en politieke neutraliteit.

Zwerfvuil ruimen en sensibiliseren

Proper Strand Lopers is een netwerk van vrijwilligers en sympathisanten die op sociale media actief zijn en die op verschillende locaties in de wereld - maar vooral in en rond de kust van de Noordzee - zich inzetten om zwerfvuil uit de omgeving te verwijderen.

Tijdens het ruimen en het plaatsen van de ruimacties op verschillende digitale platformen sensibiliseren we de samenleving over de zwerfvuilproblematiek. We hopen hiermee de grootste groep – de gemiddeld ecologisch bewuste mensen – te bereiken en een stap in de goede richting te bewegen.

Afval registreren, analyseren en oorzaken bepalen

Het afval wordt niet enkel verwijderd, maar met de locatie ervan geregistreerd in een databank waaruit verschillende gegevens en conclusies worden afgeleid. Het vergroten van onze kennis over hetgeen we op een bepaald tijdstip aantreffen stelt ons in staat om makkelijker de afvalbron te achterhalen en aan te pakken.

Projecten en acties opzetten

We anticiperen op bepaalde afvalstromen en zetten projecten en acties op om het betreffende probleem aan te kaarten, draagvlak te creëren en met dit draagvlak druk op de verantwoordelijke actoren te voeren:

- Bevolking: sensibiliseren, bewust maken en gedrag sturen
- Overheid: overleg plegen en regelgevingen bijsturen
- Producent: wijzen op verantwoordelijkheid in productie en aanbod

We trachten op verschillende domeinen in onze samenleving met individuen, organisaties en overheden gesprekken aan te gaan en hopen hiermee zaken op hogerhand te kunnen doen bewegen. We helpen meedenken hoe zij kunnen bijdragen aan een betere leefwereld.

Doelstelling

Onze doelstelling is een mentaliteitsverandering teweeg te brengen bij een grote groep mensen. We trachten een specifiek deel van de bevolking stap per stap wat meer te verschuiven naar de milieubewuste mens. Als we allen wat meer moeite doen en bewuster omgaan met onze omgeving maakt dit een groot verschil. Dit kan zich bij de bevolking op verschillende manieren manifesteren door bijvoorbeeld mensen te informeren en oplossingen aan te reiken, te ruimen of meehelpen organiseren, consumptiegedrag aan te passen en streven naar minder afval...

Platform

Sociale media is de meest efficiënte manier om ons te informeren, communiceren en organiseren. We hebben accounts op Twitter en Instagram maar ons meest gebruikte tool is Facebook.

Iedereen kan lid worden van onze groep op Facebook en iedereen is ook in staat om hierin berichten en foto's te plaatsen. Dit werkt inspirerend en creëert een sneeuwbaaleffect. Leden worden gestimuleerd om zelf ook actie te ondernemen en op hun beurt deze ervaring met andere leden in de groep te delen.

Sinds opstart is ons ledenbestand zich beginnen vullen met mensen die actief zijn op een waaier van domeinen en eenzelfde gezamenlijke doel hebben: het behoud van natuur, promoten van een circulaire economie en het verminderen van microplastics in onze oceanen.

Waarom doen we dit?

Zoals alle wegen naar Rome leiden, leiden alle waterlopen uiteindelijk naar zee. Het afval dat in de natuur terecht komt kan dus via onze binnenwateren in een of andere vorm in onze oceanen terechtkomen. De omstandigheden die aan zee heersen maken dat kunststoffen sneller afbreken in kleinere stukken door de energie die erop inspeelt (UV, golfslag, wind, zout), wat zware gevolgen heeft voor de kwetsbare ecosystemen.

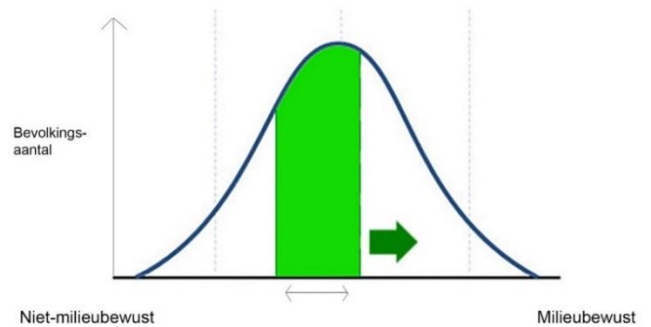
Plus: scherpe en gevaarlijke voorwerpen zijn voor ons een absolute prioriteit en moeten zo snel mogelijk verwijderd worden, veel strandgangers lopen immers blootvoets.

Niet enkel het strand en mariene leven is kwetsbaar. Dit jaar waren er opnieuw veel berichten over runderen die gestorven zijn ten gevolge van een scheur in de maag door het eten van stukjes van kapotgescheurde blikken.

Missie

Onze missie is via burgerparticipatie de bron van het zwerfvuil systematisch aan te pakken tot we geen reden meer hebben om te bestaan.

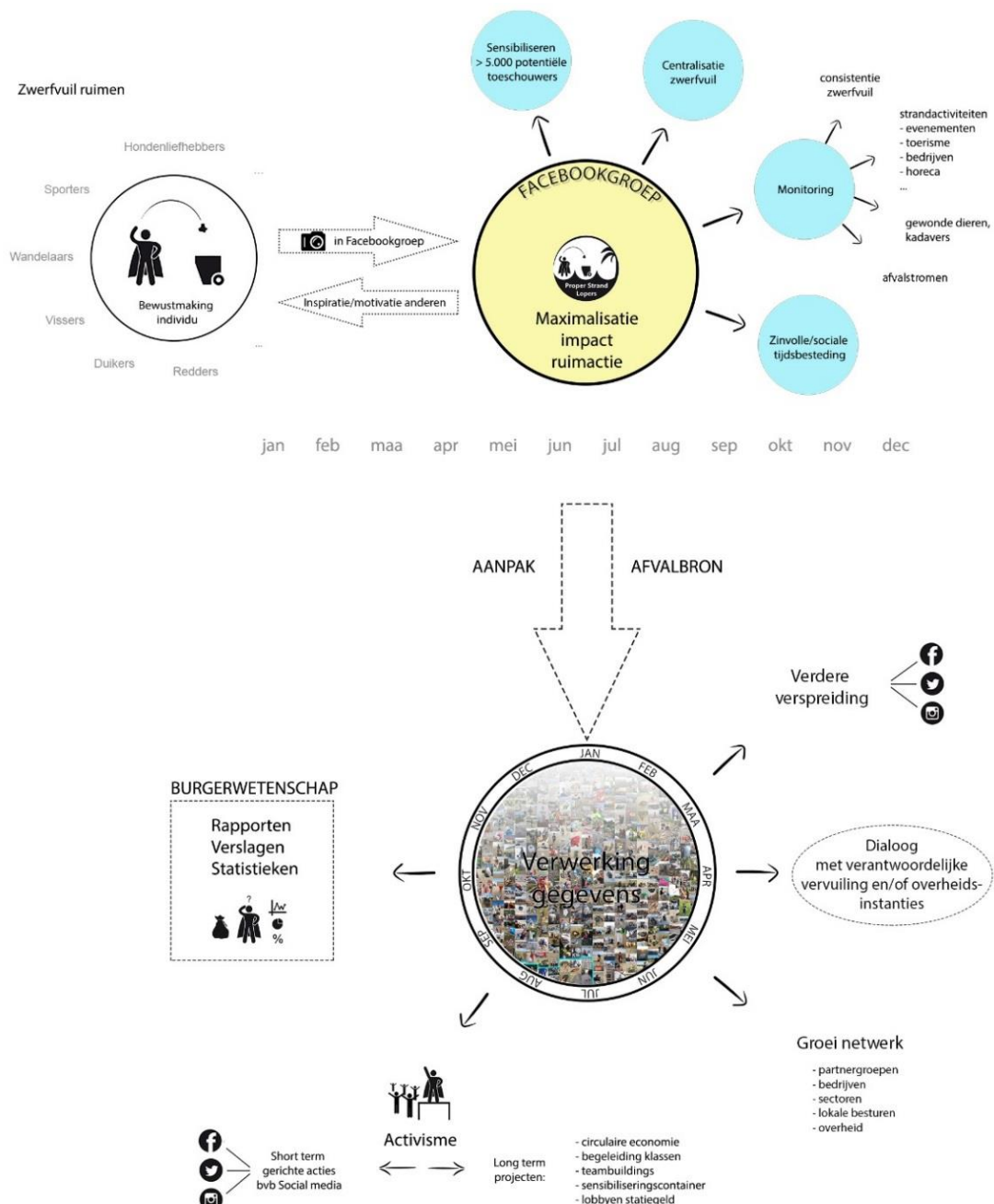
In de groep wordt het principe van vrije meningsuiting gehanteerd maar hebben een duidelijke voorkeur voor standpunten die liggen binnen een realistisch kader. Als we buiten dit kader opereren bestaat de kans dat velen zich niet worden aangesproken door onze boodschap. En dus, hoe meer men naar de uiteinden van de grafiek neigt, hoe minder mensen je bereikt. Minder milieubewuste mensen zullen namelijk afhaken bij te verre gaande standpunten en milieubewuste mensen hebben al het punt bereikt dat we willen bereiken.

De groep is een discussieplatform waar geregeld bepaalde thema's aan bod komen over de oorzaken en ecologische gevolgen van bepaalde aspecten in onze samenleving. In bepaalde topics worden voorstellen of oplossingen aangereikt door leden om zowel de oorzaken als de gevolgen aan te pakken.

Mechanisme

Schematisch kunnen we de dataflow van begin tot eind als volgt weergeven:

Het eerste bovenste luik bestaat uit de wisselwerking tussen ruimer en de community met de facebookgroep als instrument. Hierbij wordt een foto geplaatst en andere leden worden hierdoor getriggerd om ook een ruimactie te doen en foto's te plaatsen. **Dit systeem draait onophoudelijk en automatisch**, en behoeft slechts weinig monitoring door de beheerders van de groep. Een opruimactie, waarbij afval dat verspreid ligt wordt samengeraapt - en die in werkelijkheid slechts door enkele passanten wordt aanschouwd - wordt digitaal verspreid onder duizenden potentiële toeschouwers.

Dit eerste luik geeft **direct resultaat**. Er wordt afval verwijderd uit al dan niet kwetsbaar natuurgebied en zorgt voor de netheid en veiligheid. De netheid zorgt ervoor dat het positieve effect erna een tijd aanhoudt. **Plaatsen die vervuild zijn zullen immers meer zwerfvuil aantrekken** (brokenwindowstheorie). Enige kritiek hierbij is dat zwerfvuil ruimen enkel de symptomen bestrijdt en als dusdanig de bewijzen van de problematiek wegneemt. Dit lossen we op met het tweede luik.

Het tweede luik bestaat uit **het maximaliseren van de impact van de ruimacties door het archiveren, tellen, analyseren en verwerken van alle gegevens**. Dit is het luik waarin **onze beweging verschilt van andere initiatieven in de strijd tegen zwerfvuil**. Dit luik vereist veel energie en organisatie, maar dit is de enige manier om de problematiek het hoofd te bieden, **het probleem op hoger niveau aan te kaarten en de afvalbronnen te kunnen aanpakken**.

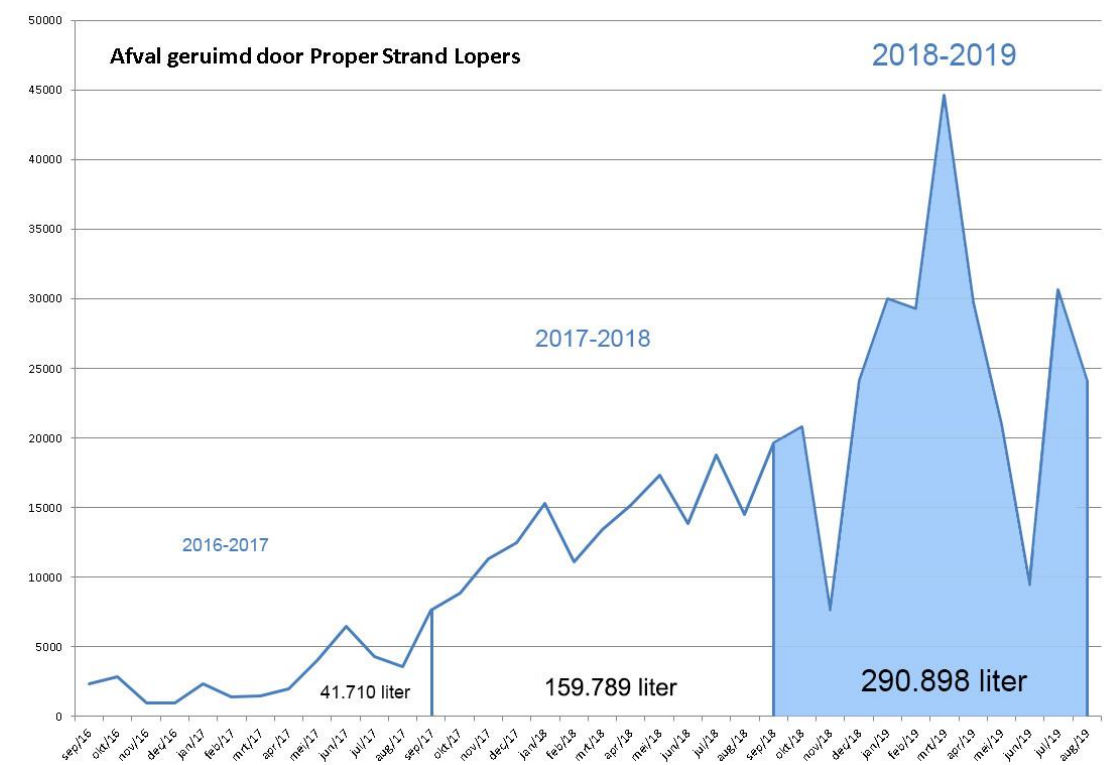
Afval opgeruimd door Proper Strand Lopers

Geplaatste berichten

Zwerfafval ruimen behoort tot de kern van onze organisatie. De simpele daad van het ruimen betekent tevens voor velen het begin van een reis naar een zeer brede bewustwording over ons consumptiegedrag en onze ecologische individuele impact. Het is dan ook van uiterst belang dat de inzet van alle vrijwilligers optimaal verzilverd wordt. Om elk hun bijdrage te maximaliseren is het nodig om de problematiek bij de wortels en op alle niveaus aan te pakken. Dit is onmogelijk zonder het tellen en verwerken van hetgeen zij vrijwillig en belangeloos voor de gemeenschap hebben gepresteerd.

Elke maand worden alle opruimacties die in de facebookgroep werden geplaatst geteld aan de hand van een visuele schatting van het volume en verwerkt met de locatie van de ruimactie. Er wordt ook steeds een selectie gemaakt van de interessantste foto's waaruit maandelijkse albums worden gemaakt die te bekijken zijn via 'Foto's -> Albums'. Via deze weg zijn opruimacties uit een bepaalde periode in het verleden makkelijker te raadplegen.

Totaal geruimd volume

TOTAAL VOLUME VAN INDIVIDUELE EN GEZAMENLIJKE OPRUIMACTIES in het 2de jaar: 290.898 liter* door middel van 3.313 (1.952) registraties. (*Dit zijn schattingen, geen exacte hoeveelheden)

Bovenstaande grafiek toont het totale geruimde jaarlijkse volume sinds het bestaan van de groep. Dit jaar zien we een **stijging van 95% in volume** vergeleken met het geregistreerde volume van het vorige jaar. Deze volumes worden berekend met **alle geregistreerde acties in onze groep die gestaafd zijn met foto's, dit enkel en alleen door vrijwilligers**. De constante stijging van dit jaar is te verklaren doordat het gebied van waaruit foto's worden geregistreerd sterk is uitgebreid. De bekendheid van de onze beweging en het feit dat we alle geregistreerde ruimacties verwerken is aantrekkelijk voor groeperingen die zich bij ons willen aansluiten.

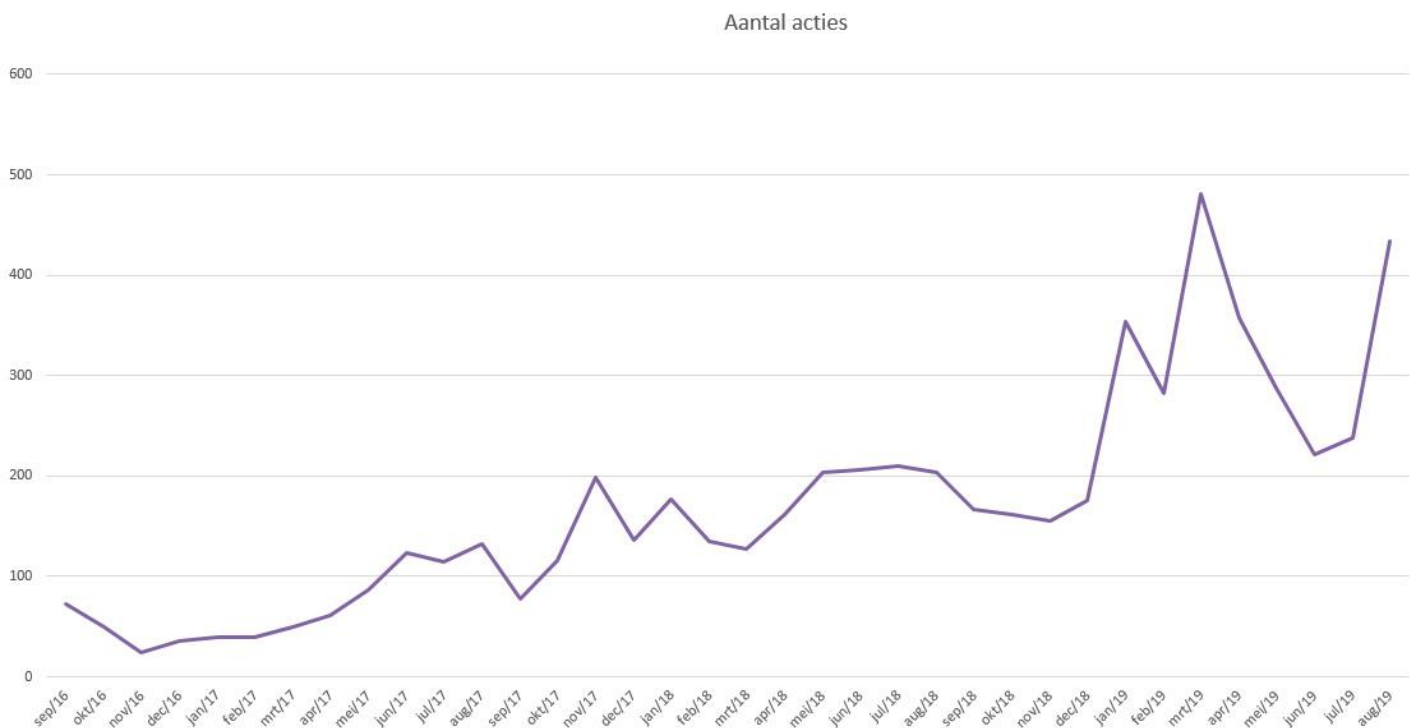
We kunnen met zekerheid stellen dat het geruimde volume van vrijwilligers grotendeels sterk afhangt van hoeveel zwerfvuil er te vinden is. **De variatie is vooral afhankelijk van toerisme en de weersomstandigheden**, maar er is uiteraard ook een correlatie met de stijging in het ledenbestand. Waar er vorig jaar een duidelijke correlatie heerste - met een maximale afwijking van 14% - is dit verband nu sterk afgenomen. Zoals we verder zullen zien zijn er twee nieuwe spelers die garant staan voor grote hoeveelheden opgehaald afval en de totalen sterk beïnvloeden. Ook hebben zich een aantal extreme meteorologische omstandigheden voorgedaan die direct verband houden met de geregistreerde volumes op ons platform en die zich uiten in de pieken en dalen op de grafiek.

Aantal acties

Een registratie telt als actie en staat niet gelijk aan het aantal vrijwilligers die hieraan meedoen. Een groepsactie wordt dus ook als een enkele actie geregistreerd en in werkelijkheid zijn er dus meer mensen op de been gebracht. We zullen deze metingen naar het volgend jaar toe trachten te verfijnen.

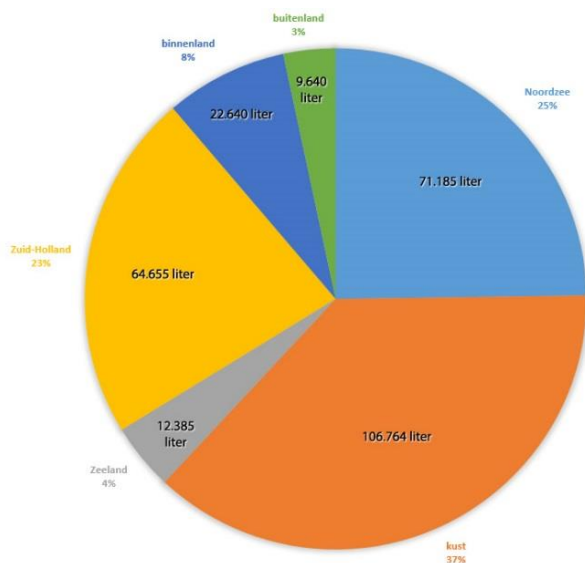
De stijging in aantal acties is in principe veel belangrijker dan de geruimde hoeveelheid. De bewustmaking van de bevolking heeft op langere termijn een grotere impact dan het bestrijden van de symptomen

Deze grafiek illustreert alle geregistreerde ruimacties over de laatste 2 jaar. Dit jaar hebben we **een stijging van ongeveer 60%** in vergelijking met het jaar voordien.

Totale verhoudingen

Dit zijn de **verhoudingen** van grofweg **alle locaties** die door vrijwilligers worden geruimd en van waaruit zwerfvuil wordt geregistreerd in onze groep.

Op de eerste plaats staat nog steeds de locatie aan de Belgische kust, op de voet gevolgd door het aandeel van vissers uit de Noordzee - die begin 2018 startten met registraties - en de groep die sinds dit jaar begon te registreren in onze groep: 'Schoon Goeree Overflakkee'. Dit is een eiland ten noorden van Zeeland met een kustlijn die bijna tweemaal langer is dan de Belgische kust en waar sinds een paar jaar een groep van mensen enorme volumes zwerfafval ruimen.

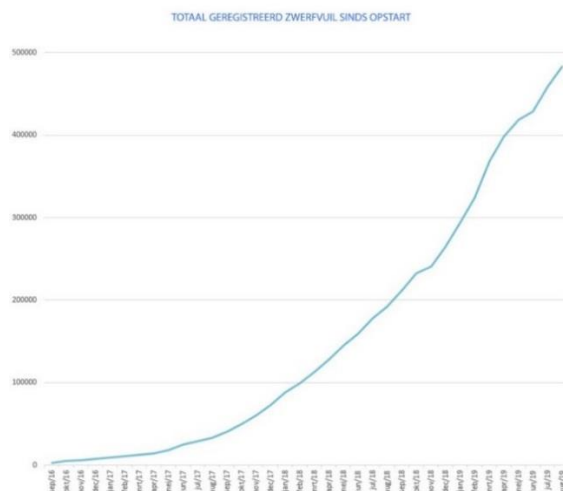
De resultaten uit het binnenland zijn steeds van leden die geen registraties in een van onze vele splintergroepen doen, dus de werkelijke resultaten vanuit het binnenland zijn een stuk groter dan hier afgebeeld. Verderop in dit verslag vind je de resultaten van splintergroepen in een aparte rubriek.

In kader van Fishing For Litter (KIMO) wordt een groot volume afval uit de Noordzee rechtstreeks opgevisst door visserij schepen. Een beperkt aantal vissersvaartuigen plaatsten geregeld foto's in onze groep van grote zakken (1.000 liter) afval. Deze zakken en de ophaling ervan wordt hen ter beschikking gesteld door de Federale dienst Marien Milieu. De activiteiten die de bemanning hieromtrent doen is volledig vrijwillig en wordt dus meegeteld in onze registraties. Het opgevisste afval betreft in ongeveer 80% van het volume materiaal dat gerelateerd is aan de visserij zoals drijvende netten.

De vissers merken dat onze groep mensen inspireert om zelf eens te gaan opruimen en zij zouden via onze groep ook de bewustmaking over het vissersleven willen vergroten. Gelet op het enorme aandeel in volume – 25% van het totaal geruimd afval Proper Strand Lopers - en het gegeven dat de oorzaak van dierenleed in vele gevallen door resten van vissersnetten hebben wij het mogelijke gedaan om de verspreiding van Fishing For Litter te helpen uitwerken. We zijn in overleg gegaan – vanuit vraag van een aantal vissers zelf – met de visserijsector en Provincie West-Vlaanderen om deel te kunnen uit maken van eenzelfde concept om de vissersgemeenschap te kunnen stimuleren zoals bij Proper Strand Lopers het geval is. Jammer genoeg werd hier niet op ingegaan.

Afval geruimd sinds oprichting

Er werd medio september, sinds start van deze groep in september 2016, **een half miljoen liter geruimd zwerfvuil** geregistreerd in onze groep

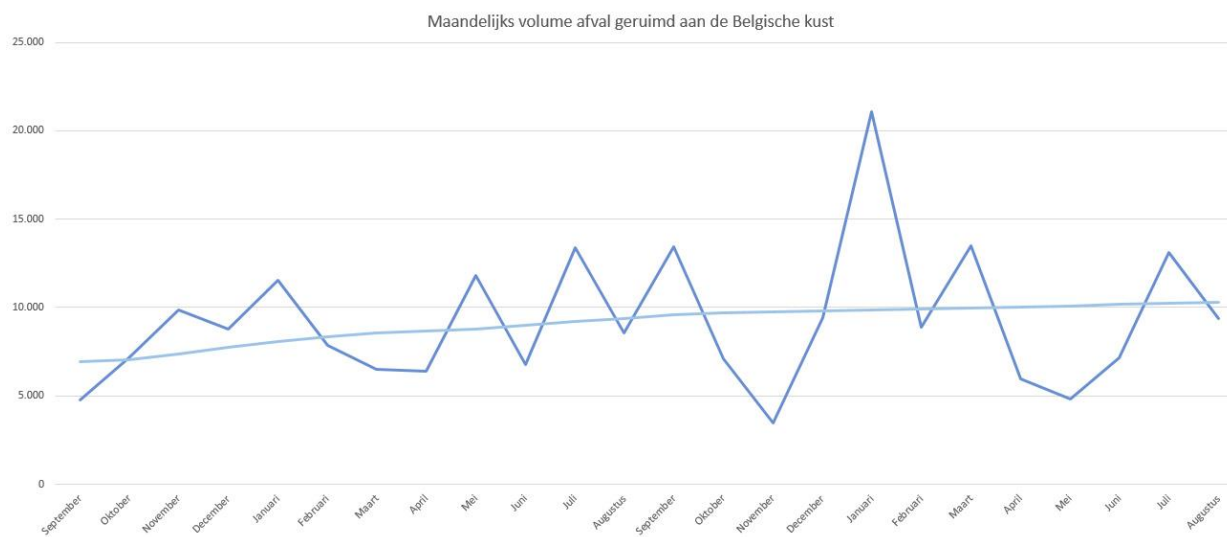

Situatie aan de kust

Gezien de weersomstandigheden aan de kust sterker inspelen op de activiteiten van vrijwilligers en de geruimde hoeveelheden noopt dit ons om deze specifieke situatie naderbij te bekijken. Vooral de wind, temperatuur en regenval spelen een bepalende factor, alsook zijn dit de elementen die bepalen of er veel afval vanuit zee wordt aangespoeld.

De resultaten van metingen aan de kust kunnen we ondertussen al op iets langere termijn vergelijken. Dit is ook de locatie van waaruit op regelmatige basis (wekelijks) registraties volgen uit ongeveer 8 op de 10 kustgemeenten.

Het geruimde volume staat uiteraard in correlatie met het stijgende aantal leden, het seizoen en de mate waarin het afval zich periodiek heeft opgestapeld. **Op een bepaald moment in de toekomst zou de grafiek aan de kust zich moeten stabiliseren** want er kan niet meer geruimd worden dan er afval aanspoelt. **We hebben gemerkt dat we dit jaar tijdens periodes met kalme weersomstandigheden wel degelijk op dit punt zijn gekomen.**

Op de grafiek is het volume van geruimd afval te zien over de laatste twee jaren. De lijn die hierdoor werd getrokken illustreert de stijging van ons ledenaantal (gemiddeld ledenaantal + 5000). De gemiddelde volumes zullen deze ledenlijn in grote mate volgen, maar we zien dat de grafiek van dit jaar grotere pieken en dalen vertoont vergeleken met het jaar voordien. **Er is slechts 3% meer in volume afval geregistreerd aan onze kust tegenover vorig werkjaar.**

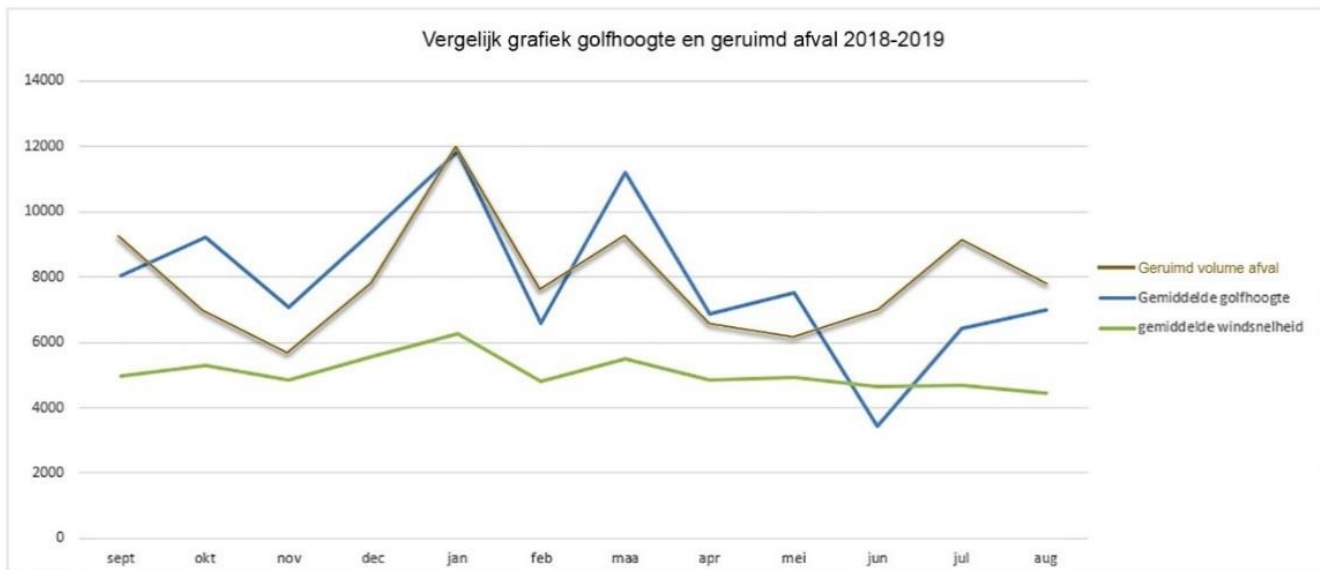
Meteorologische verklaring

De weersomstandigheden die we hieronder beschrijven zijn een ruwe schets met de windsnelheid, windrichting en vooral golfhoogte als leidraad. Er zijn veel andere bepalende factoren voor het aanspoelen van zwerfafval maar deze zijn hier nu niet opgenomen. Naar het volgende jaar toe willen we de metingen verder verfijnen opdat we mogelijks een patroon kunnen ontdekken en een voorspelling maken van waar en hoeveel afval er aanspoelt naargelang de weersomstandigheden.

De verklaring van de pieken in volume afval dit jaar is mogelijks te zoeken bij de extreme weersomstandigheden die zich hebben voorgedaan. We merken dat als we deze grafiek naast de grafiek leggen van de gemiddelde golfhoogte dat we

grote gelijkenissen zien. Enkel in de zomermaanden en de maand mei - die zeer koel - was volgen de lijnen elkaar in mindere mate.

Kalme herfst

Het was een zeer kalme en zonnige herfst met heel weinig neerslag. De lage piek in november kan te wijten zijn aan de combinatie van weinig neerslag en een wind die vooral uit het zuiden kwam.

Sombere winter

De uitzonderlijk hoge piek in januari kan te verklaren zijn doordat er in die maand 2 stormdepressies met heel wat winderige dagen en golven waren waardoor veel afval uit het slib is losgetrokken en aangespoeld. De vele neerslag zorgt ook voor een hoger debiet in binnenwateren zodat ook van hieruit veel afval in zee spoelt. Het recordaantal van 354 opruimacties (meer dan 10 per dag) kan te maken hebben met het record van somberste decembermaand (4x minder zon dan normaal) waardoor veel mensen na de feestdagen de buitenlucht hebben opgezocht tijdens een zeer zachte januarimaand die gemiddeld bijna 3 graden warmer dan normaal was.

Kalme lente

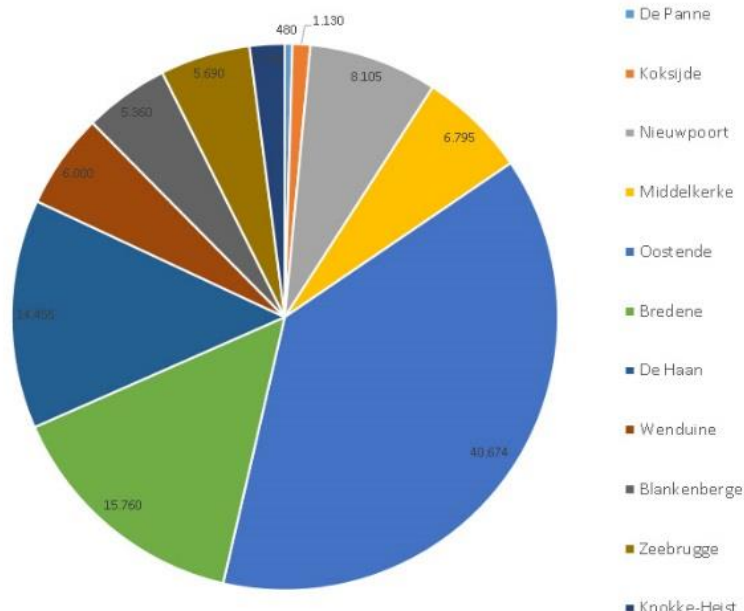
Veel neerslag in eerste helft van maart, april was zonnig en droog, en in mei waren de temperaturen zeer koel (bijna 2 graden onder gemiddelde).

Zomer

De gemiddeld kleinere windsnelheden en golfhoogtes in de zomer worden gecompenseerd door het vele toeristisch afval die achtergelaten wordt. In het zomerseizoen is de activiteit in de groep normaal wat minder maar het project van #DeStrandhelden zorgt voor een groter totaalvolume. In september zorgde de breed gedragen actie (World Cleanup Day) langs de gehele kust voor een laatste zomerpiek.

Verhoudingen per kustgemeente

Gelet op de totalen is er in Oostende het meest geruimd dan op andere locaties. Dit kan logisch verklaard worden doordat er meer leden uit Oostende in de groep aanwezig zijn dan elders. Er worden ook heel wat projecten zoals #DeStrandhelden en Q-Beachhouse Plogging in Oostende uitgerold. De volumes zijn soms ook afhankelijk van een of meerdere gangmakers of ultraruimers in bepaalde gemeenten. Deze mensen zijn onschatbaar in het bewustmakingsproces in hun omgeving. De meesten hiervan behoren ondertussen tot de kerngroep van onze beweging.

Gezamenlijke opruimacties

In onderstaande tabel worden de gezamenlijke opruimacties afgebeeld die door de groep Proper Strand Lopers zelf of in samenwerking met andere organisaties of gemeentebesturen werden georganiseerd. De resultaten van deze opruimacties zijn nog steeds slechts een fractie van wat er individueel wordt geruimd, maar zijn tegenover het jaar voordien aanzienlijk gestegen.

Het volume geruimd zwerfvuil kende een stijging van 14,4 % tegenover vorig jaar (25.889 liter). Belangrijker dan het geruimde volume afval is **de stijging van 32,4 % in aantal vrijwilligers** (vorig jaar 1.752). Het is van het grootste belang om zoveel mogelijk mensen de problematiek te laten ervaren en daarvoor zijn groepsacties onontbeerlijk.

Beide percentages zijn uiteraard gelinkt aan het gegeven dat **we dit jaar 1 op 3 dagen een laagdrempelige opruimactie hebben georganiseerd en uitgevoerd.**

De stijging in volume afval en vrijwilligers zijn niet evenredig. Meer vrijwilligers resulteert niet steeds in een verhoging van geruimd zwerfvuil. Het rondslingerend zwerfvuil is gelimiteerd en hoe minder deelnemers, hoe optimaler de plaatsverdeling op het te ruimen terrein is.

TOTAAL VAN GEZAMENLIJKE ACTIES:

*112 dagen,
30.255 liter
afval en 2.591
vrijwilligers op
been gebracht.*

Opruimacties

		geruimd volume	deelnemers
Zero Waste Picknick #DeStrandhelden	2/09/18	75	33
Teambuilding KBC De Haan	14/09/18	220	13
Teambuilding TUI Oostende	14/09/18	330	26
World Cleanup Day 18	15/09/18	7570	554
Teambuilding Orange	18/09/18	290	34
Hondopruimactie Bredene - De Haan	29/09/18	60	10
Strandopruim KVO-jongeren Oostende	4/10/18	25	27
Teambuilding VF Europe	16/10/18	600	58
Rommelatelier ZandZand Oostende	29/10/18	10	9
Rommelatelier ZandZand Oostende 2	1/11/18	15	9
Strandopruimactie Middelkerke	3/11/18	350	15
Opruimactie Oudenburg	23/12/18	2600	25
Strandopruimactie Oostende	6/01/19	250	16
Klasbegeleiding De Studio Oostende	11/01/19	40	12
Klasbegeleiding De Studio Oostende 2	18/01/19	/	/
Klasbegeleiding dansschool Deinze	3/02/19	60	19
Rommelatelier Jeugddienst Oostende	12/02/19	/	/
Strandopruimvoor zandsuppleties Knokke	24/02/19	110	17
Klasbegeleiding Technisch Instituut Heilige Familie Brugge	18/03/19	150	8
Strandopruim schelpenteldag	16/03/19	210	9
Opruimactie CITO (Cash In Trash Out) Oosteroever	17/03/19	2175	60
Klasbegeleiding OKAN Pegasus Oostende	3/04/19	20	20
Rommelatelier Springtij Oostende	10/04/19	60	24
Klasbegeleiding Go! Atheneum Gent - Blankenberge	13/04/19	120	16
Opruimactie Oudenburg	15/04/19	500	7
Rommelatelier Springtij Oostende	17/04/19	70	20
Sigarettenpeukenactie in Brugge 8.800 peuken	27/04/19	50	18
2-Daagse van Blankenberge (DEME sensibiliseringscontainer)	4-5 mei	200	48
Klasbegeleiding Ensorinstituut Oosteroever	7/05/19	300	20
Klasbegeleiding Ensorinstituut Oosteroever 2	8/05/19	200	19
Strandopruimactie Vosseslag	18/05/19	180	20
Teambuilding Strand Associates Consulting Koksijde	2/06/19	110	34
Teambuilding BNP Paribas Oosteroever	3/06/19	260	22
Teambuilding VDAB Oostende	6/06/19	80	18
Rommelatelier Rikki in Oosteroever	9/06/19	50	15
Strandopruimactie Ninoofse zwerfvuiljagers in Wenduine	16/06/19	70	9
#DeStrandhelden Oostende	juli x 32 dagen	6885	430
Plogging Q-beach Oostende	5-12-21-28 juli	140	46
Radio2 Eneco begeleiding Oostende	12/07/2019	20	4
Strandopruiming Blankenberge	9/07/2019	160	13
3 x Begeleide opruimacties De Haan	29-30-31 juli	740	82
Radio2 Eneco begeleiding Nieuwpoort	26/07/2019	40	10
Opruimactie St-Amandus	2/08/2019	60	10
Teambuilding InSites Consulting Oosteroever	21/08/2019	20	7
Radio2 Eneco begeleidin De Panne	11/08/2019	80	15
#DeStrandhelden Oostende	augustus x 30 dagen	3915	462
Plogging Q-beach Oostende	4-11-18-25 aug + 1 sept	435	171
3 x Begeleide opruimacties De Haan	19-26-28 aug	350	77
		30.255	2.591

KB = klasbegeleidingen

TB = Teambuildings

2018

SEPTEMBER

2 sept
#DeStrandhelden
Zero Waste PN

14 sept
TB TUI
Oostende

18 sept
TB Orange
De Haan

14 sept
TB KBC
Oostende

15 sept
WCD
gehele kust

29 sept
hondopruimactie
Bredene-De Haan

OKTOBER

16 okt
TB VF-Europe
De Haan

3 nov
strandopruim
Middelkerke

NOVEMBER

30 dec
Opruimactie
Oudenburg

2019

DECEMBER

JANUARI

FEBRUARI

MAART

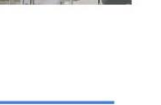
APRIL

MEI

JUNI

JULI

AUGUSTUS

3x project De Haan, 4x Q-Music plogging, 2x Radio2 Eneco, 32x #destrandhelden

9 jul
strandopruim
Blankenberge

3x project De Haan, 5x Q-Music plogging, 1x Radio2 Eneco, 30x #destrandhelden

Soorten groepsacties

Het organiseren van opruimacties voor groepen laat toe **meerdere personen te initiëren in de zwerfvuilproblematiek**. Het is een zeer belangrijke methode om de samenleving bewust te maken, nieuwe leden te verwerven en het creëren van groter draagvlak voor onze organisatie.

Dit jaar hebben intensief ingezet op de begeleiding van groepen en hebben hiervoor als vzw de nodige verzekering voor ongevallen en BA voor afgesloten. Elk lid van onze kerngroep die begeleidingen kan verzorgen hebben minstens een aantal groepsbegeleidingstrajecten doorlopen en de nodige ervaring opgebouwd om belangrijke veiligheidsinstructies aan de groep over te maken en het materiaal te verdelen. Ze hebben ook een EHBO-cursus gevolgd en zijn steeds in het bezit van een EHBO-kit. Het formulier model 596.2 (beter bekend als attest goed gedrag en zeden) is voor elke begeleider een must.

Naast de reguliere opruimacties die we organiseren en al dan niet coördineren naargelang hevige weersomstandigheden of zandsuppleties (ism Afdeling Kust) kunnen we onze opruimacties als volgt onderverdelen:

World Cleanup Day

In september 2018 zijn we gestart met een groots opgezette opruimactie aan de kust in kader van World Cleanup Day dat voor een eerste editie een groot succes kende. Een 544-tal mensen hebben zich langs verschillende startplaatsen aan de kust verzameld om al dan niet een traject te volgen waarbij er telkens een begeleider door ons was voorzien. Van Zeebrugge tot en met Westende werd de kuststrook aaneensluitend geruimd. Dit opende perspectieven naar een terugkerend en uitgebreid jaarlijks evenement.

Teambuildings

De teambuildings werden verder uitgewerkt in een Trash Hunt waarbij - voor grote groepen - twee teams het tegen elkaar kunnen opnemen in een wedstrijd. Punten worden toegekend door het volume geruimde afval, bepaalde gevonden objecten en quizvragen. Na de puntentelling wordt een certificaat uitgereikt aan de deelnemende organisatie (of klas). De aanvragen voor deze maatschappijvriendelijke teambuildings kenden een grote groei. We hebben in totaal zeven teambuildings opgezet waarbij we grote stukken strand hebben kunnen ruimen.

Klasbegeleidingen

Steeds meer aanvragen krijgen we binnen van leerkrachten om tijdens weekdagen klasbegeleidingen te doen waarbij wat uitleg gegeven wordt over het vele strandafval. De aanvragen zijn in januari beginnen binnenlopen en zijn niet meer gestopt tot aan mei. Ook naar volgend jaar toe staan er heel wat geplande begeleidingen op de agenda. De doelgroep jongeren is voor ons zeer belangrijk en dit zou naar onze mening een verplichte klasuitstap moeten zijn.

Rommelateliers

Deze rommelateliers worden georganiseerd om kinderen te laten knutselen met gevonden afval die vooraf grondig wordt schoongemaakt. Voorafgaande het knutselen gaan we het strand op om tijdens een korte ruimactie wat afval te verzamelen, al dan niet in aanwezigheid van de ouders. Belangrijk is dat er steeds wordt gesensibiliseerd over het vele plastic dat we aantreffen.

We hebben in het 3de jaar zes rommelateliers georganiseerd, steeds in samenwerking met het stadsbestuur in Oostende of jongerenkunstproject ZandZand. Dit is een verdriedubbeling in vergelijking met het jaar ervoor.

Sensibilisering/opruimacties

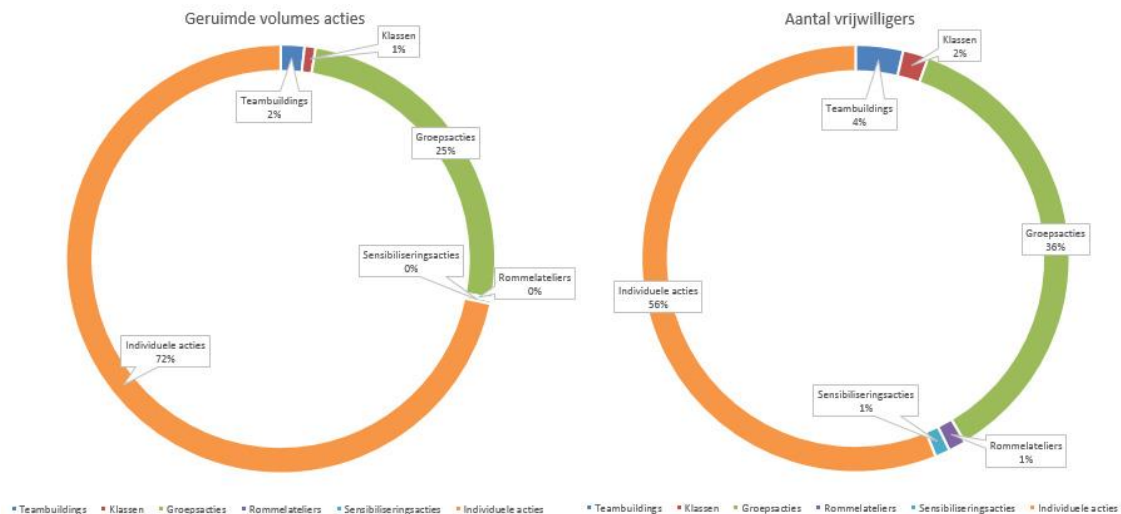
Opruimacties worden soms geïntegreerd in sensibiliseringsprojecten waarbij we deelnemers van de betreffende evenementen trachten te stimuleren om afval te ruimen of binnen te brengen. Een tweetal voorbeelden zijn de 2-daagse van Blankenberge en het project 'Smoor je bannanne' tijdens Ostend Beach Festival.

Bij de 2-daagse wandeltocht van Blankenberge werd een tent geplaatst op de locatie waar het traject het strand opging om opruimmateriaal te verdelen onder de wandelaars. Het geruimde afval werd in transparante plexibuizen tentoongesteld een foto in de groep geplaatst.

Tijdens Ostend Beach Festival konden feestvierders 20 sigarettenpeuken ruilen tegen een banaan, appel of gadget. Hun foto werd ook in een album geplaatst in onze facebookgroep en van andere sociale media gedeeld. Er werden door ons op het terrein ook zakasbakjes uitgedeeld.

Verhoudingen van verschillende kustacties

Zoals de twee vorige jaren duidelijk lieten zien wordt het grootste aandeel van geruimd volume afval nog steeds via individuele acties in de groep geregistreerd. Het is voor vrijwilligers makkelijker om niet gebonden te zijn aan een bepaalde locatie en tijdstip om wat zwerfvuil te ruimen. Dit maakt dat we ook korter op de bal kunnen spelen en oproepen tot ruimen naargelang bepaalde weersomstandigheden.

Wat de tweede grafiek laat zien en wat echter van groter belang is, is het aantal vrijwilligers die op de been worden gebracht.

Onze insteek is steeds om met meer mensen minder moeite te doen en hier werd door onze vereniging actief op ingespeeld. Hoe meer mensen we de problematiek doen ervaren, hoe groter de bewustwording rond de ernst van de situatie.

Projecten

Provincie West-Vlaanderen en kustgemeentes

Proper Strand Lopers bestaat uit een kernteam van een 20-tal vrijwilligers waarop we beroep doen om ideeën uit te wisselen, evenementen mee helpen te organiseren en te begeleiden, en de facebookgroep te helpen beheren. De organisatie en administratie zelf wordt echter gestuurd en gedragen door slechts twee personen. Door de snelle groei komt de workload steeds meer binnen de vrijetijdzone van deze twee vrijwilligers te liggen. Alsook moet steeds opnieuw verlof worden genomen om aanwezig te zijn op belangrijke momenten van overleg met andere organisaties en overheidsinstanties.

Doordat we de groei en kansen van dit initiatief willen verzekeren zijn we via verschillende kanalen op zoek geweest naar structurele ondersteuning, dit met behoud van eigenheid, onafhankelijkheid en neutraliteit.

Na een uiteenzetting van onze werking op het kustburgemeestersoverleg in juni 2018 is er een overeenkomst gesloten om ons initiatief te ondersteunen met een werkracht. Op 22/01 kwam een deeltijdse werknemer met de nodige ervaring in dienst van Proper Strand Lopers vzw. Zij werkte 12 uur per week en bleef ongeveer 5 maand in dienst tot begin juni. Haar taak bestond erin om met alle kustgemeentes contact op te nemen en overleg te plegen om te zien waar we konden adviseren, sensibiliseren en samenwerken.

Deze eerste contacten laat toe om de mogelijkheden af te tasten en toekomstige projecten en acties te plannen die toegespitst zijn op de verschillende noden per locatie. Voor een aantal sensibiliseringsprojecten en -acties werd in overleg een aantal zaken uitgewerkt zoals Proper Strange Zak en geadviseerd in verband met peukenzakbakjes.

Heel wat sensibiliseringsacties uit dit verslag komen hieruit voort.

#DeStrandhelden

Dit project werd – het tweede jaar op rij - gerealiseerd in samenwerking met het stadsbestuur en geeft vrijwilligers op laagdrempelige manier de kans om eens mee te komen ruimen op zomeravonden. Elke dag van de zomervakantie werd onze strandcabine voor een uur geopend om het drukstbezochte strand mee te helpen opruimen. Dit jaar werd de formule van #destrandhelden op een aantal punten gevoelig aangepast. Waar vorig jaar goede doelen werden ingeplant als drijfveer om mensen op de been te krijgen bleef de formule ook zonder deze stimulans overeind. #destrandhelden blijken al in hun 2de editie een breed draagvlak te hebben en zijn bekend genoeg om zowat evenveel vrijwilligers

aan te trekken zoals vorig jaar. Ook dit jaar vonden veel toeristen en lokale vrijwilligers de weg naar onze opruimacties. Het gegeven dat we dit jaar met andere partners (o.a. Horizon Educatief, Habbekrats en WWF-rangers) een stranddorp hebben gebouwd gaf het geheel een mooier visueel effect.

Gewijzigde aanpak

De focus op het volume en de hallucinante hoeveelheden PMD werd verlegd. We opteerden om via een kokersysteem naast de strekdam mensen tot nadenken aan te zetten, wat een groot succes bleek. De passage op deze “nieuw” aangelegde strekdam is enorm en op topdagen werd er gemiddeld elke minuut een foto genomen door voorbijgangers van de buizen, die steeds werden bijgevuld met sigarettenpeuken, strandspeelgoed, blikjes, visserijafval en vuurwerkafval. Tijdens aanwezigheid van vrijwilligers overdag duurde het gaan 10 minuten voor een dialoog ontstond met passanten over de problematiek. We merkten ook dat mensen de kokers spontaan begonnen aanvullen en gevonden zwerfvuil of sigarettenpeuken aanvulden.

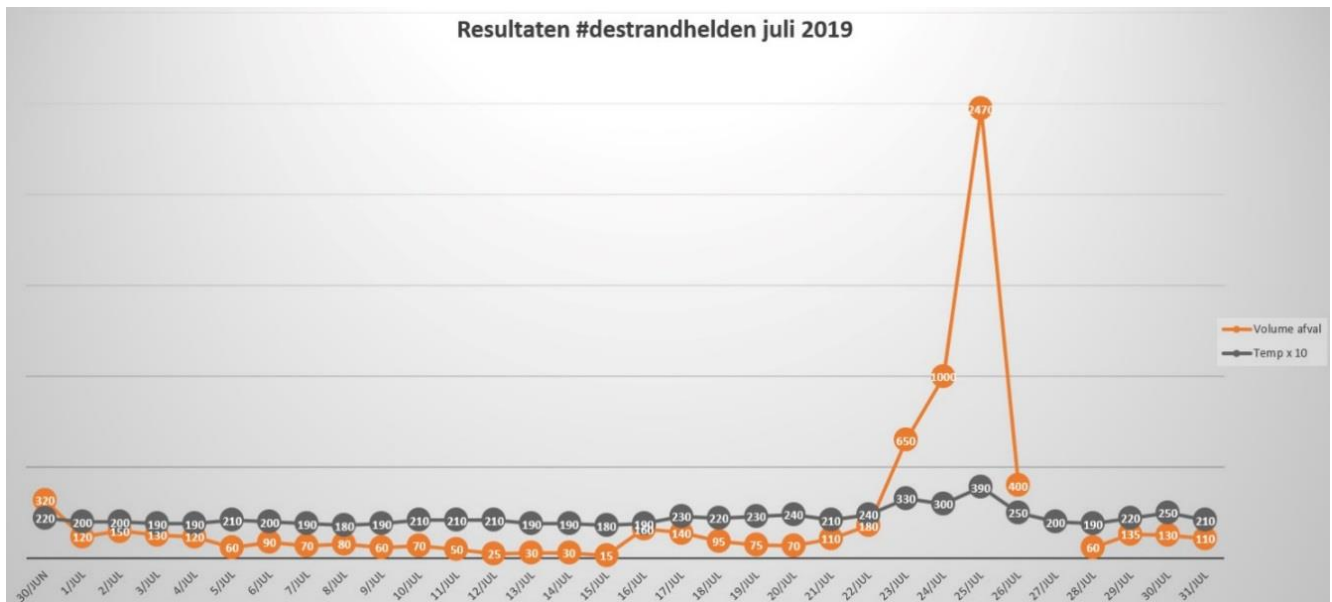
Resultaten

Er werd een volume van 11.675 liter afval geruimd in 62 dagen dat #destrandhelden actief waren. Gelet op enkele openingsdagen minder is dit een daling van 16% ten opzicht van vorig jaar. Er zijn 849 vrijwilligers komen meehelpen, wat een daling is met 10% tegenover het jaar voordien. Waar er vorig jaar gemiddeld dus 14,74 liter afval werd geruimd door elke vrijwilliger is dit met 10% verminderd tot 12,5 liter per persoon.

Dit is een verbetering die nog hoger zou liggen indien het kritieke punt niet werd overschreden in enkele topdagen waar de temperaturen zeer hoog waren. De vermindering in gemiddeld volume ligt waarschijnlijk ook integraal aan het inzetten van meer mankracht op dit stuk strand, en kan niet als remedie worden aanzien.

Beide zomers zijn moeilijk vergelijkbaar, vooral de weersomstandigheden die een van de meest bepalende factoren vormt. We merken dat onze impact op het volume afval op hete dagen tot nul herleid wordt. Een combinatie van vele dagjestoeristen en het feit dat de dagen rond het hittesterecord op iedereen weerslag geeft, heeft ervoor gezorgd dat het we in deze dagen twee derden hebben geruimd van het totale volume in juli. Volgens onze statistieken van vorig jaar veroorzaakt temperaturen boven 25 graden (aan zee) een opstoot van volume van minimaal factor 3 tegenover het gemiddelde.

Het succes en de impact van #destrandhelden deint ook uit via sociale media en had dit jaar een zeer groot bereik in nationale en zelfs internationale pers. We worden aanzien als een good practice door onze unieke aanpak. Alhoewel #destrandhelden eerder de confrontatie met de problematiek is dan de oplossing, is dit verhaal zeker herhaalbaar. Dit concept zou ook kunnen werken in badsteden waar de problematiek sterk visueel aanwezig is door dagjestoeristen, zoals in Blankenberge. Zonder duidelijke sensibiliseringsborden, handhaving of systeem van statiegeld voor PET- en blik zal er ons inziens echter niets aan de vele hoeveelheden zwerfafval veranderen. Er werd een kleine vooruitgang geboekt in overleg met enkele strandbars die het gebruik van plastics drastisch hadden verminderd. Er werden bijvoorbeeld weinig tot geen rietjes afkomstig van strandbars gevonden. Opvallend was de dagelijkse hoeveelheid sigarettenpeuken die werden geruimd. Bij een drietal steekproeven telden we steeds tussen de 600 à 1600 peuken, nadat deze de dag voordien bij gebrek aan andere afval werden geruimd.

Q-Music ploggingsessies

Deze sessies vonden vorig jaar steeds plaats op zondagmorgen. Q-Music zorgde voor publiciteit via hun kanalen en een ontbijt voor alle deelnemers in de Q-Beachhouse. Vanuit Proper Strand Lopers zorgden we voor de benodigde materialen en begeleiding van de groep.

Dit jaar werden de ploggingsessies initieel verplaatst naar vrijdagmiddag om 16u i.p.v. zondagmorgen. Na de eerste twee sessies die niet succesvol bleken werd in overleg terug overgestapt naar de formule van de zondagmorgen, van 10u tot 10u45, waarna we genoten van het ontbijt dat toch een belangrijke stimulans blijkt.

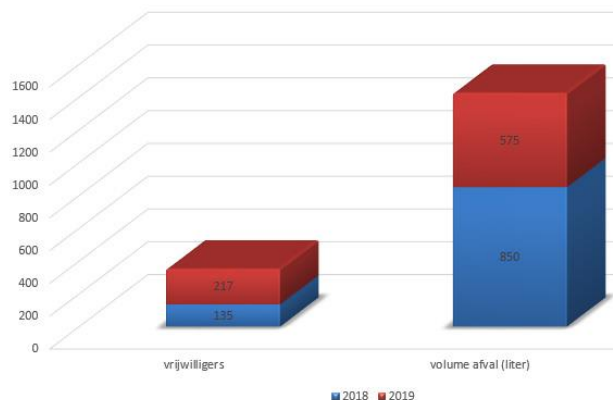
Kort samengevat werd er in 9 sessies vergeleken met vorig jaar ongeveer 50% meer vrijwilligers opgetekend en werd er 40% minder volume afval aangetroffen. Gemiddeld heeft elke vrijwilliger zowat 60% minder volume afval geruimd. Dit belichaamt perfect ons streefdoel om met veel mensen een kleine moeite te doen. Per definitie zouden deze resultaten nog een stuk beter zijn geweest mocht de try-out naar vrijdagmiddag niet hebben plaatsgevonden.

We hebben dus in totaal 200 vrijwilligers gemobiliseerd en een 485 liter strandafval geruimd die vooral bestond uit sigarettenpeuken, vuurwerkresten, strandspeelgoed, PET en blik. Zelfs op een zeldzame grijze zondag kwamen mensen zich aanbieden, en tegen het eind van de zomervakantie op 25 augustus tekenden we een record van 57 vrijwilligers voor een enkele opruimsessie op.

Deze opzienbarende verbetering werd waarschijnlijk opgetekend door het verschil in weersomstandigheden met vorig jaar, een combinatie van de Q-Beachbar zelf die plasticvrij is geworden en het BeachTeam dat elke dinsdagmorgen werd gemobiliseerd om de vuurwerkresten te ruimen. De 'Vurige Maandagen' werd bij begin van het seizoen doorgelicht nadat we de problematiek van de plastic vuurwerkresten hebben aangekaart bij Dienst Toerisme in Oostende.

vrijwilligers	135	217 ->	60,74% meer vrijwilligers
volume afval (liter)	850	575 ->	32,35% minder volume afval
afval per vrijwilliger	6,30	2,65 ->	57,92% minder volume afval per vrijwilliger

Vergelijk Q-Music plogging 2018-2019

Strandopruimbegeleidingen De Haan

De gemeente De Haan heeft in de zomervakantie een zestal groepsopruimacties georganiseerd waarbij de hulp van onze vereniging werd ingeroepen om de groep te begeleiden. Deze ruimacties gingen telkens 's avonds van 17u tot 18u door en waren een groot succes. Het gemiddeld aantal deelnemers per sessie lag rond de 26.

De mensen werden gestimuleerd om mee te ruimen door de mogelijkheid om gadgets te winnen via sponsors.

Er werden in die zes dagen 159 vrijwilligers gemobiliseerd die een totaal volume van 1.090 liter afval hebben geruimd.

Teambuildings

Bedrijven en organisaties kunnen gedurende een halve of hele dag deelnemen aan een maatschappelijk verantwoorde activiteit waarbij ze begeleid afval ruimen op strand en nabije omgeving.

Hiervoor hebben we een Trash Hunt opgesteld waarbij we groepen tegen elkaar laten strijden om het meeste punten te verdienen.

Tijdens deze begeleide wandeling krijgt iedereen de nodig materialen, instructies, en zijn er hand- en zonnecrèmes en EHBO-kits zijn aanwezig. Alle deelnemende groepen zijn verzekerd tegen ongevallen. Onze teams uit het verleden: TUI, Rémy Cointreau, Orange, KBC, VF Europe, BNP Paribas, Strand Associates Consulting.

Begeleidingen klassen

Steeds meer aanvragen komen binnen voor begeleide strandopruimacties met klassen om de jongeren te sensibiliseren over de zwerfvuilproblematiek. Dit jaar draaien de lessenpakketten in Vlaanderen rond het thema klimaat en plastic soep. Omdat de doelgroep jongeren voor ons zeer belangrijk is hebben we dit tot nu altijd zelf bekostigd. Een 10-tal keer hebben we hiervoor beroep gedaan op onze ervaren begeleiders die de groep instructies geven, gidsen, uitleg geven en instaan voor de veiligheid. Er staan momenteel een 5-tal aanvragen op de planning.

O.666

Proper Strand Lopers neemt het voortouw in het opzetten van projecten rond Circulaire Economie in clubhuis O.666. O.666 is een broedplaats en labo voor ondernemers, makers, sociale actoren, kunstorganisaties en burger-initiatieven. Netwerken, samenwerken, ontmoeten, verbinden, creëren en innoveren vormen de kern van de organisatie. O.666 is een proeftuin voor circulaire economie, sociaal en maatschappelijk verantwoord ondernemen. O.666 zet in op een nauwe verbinding en dialoog met de buurt en de stad Oostende waardoor de site opnieuw betekenis krijgt. Wij staan voor publieks-werking, participatie en educatie in de vorm van open ateliers, fora, presentaties en evenementen.

Sea Crab Lab

Het Sea Crab Lab is een project dat wordt gesteund door Streekfonds en is een plek waar kinderen hun creativiteit kunnen ontplooien en met allerlei materialen en technieken nieuwe producten maken uit afval. Wij zien angespoeld afval als grondstof en willen de kinderen aanzetten om deze waardeloze objecten waardevol te maken door ze te verwerken tot kunst en nieuwe functionele producten.

Ervaringsgericht leren de kinderen en jongeren tijdens workshops wat circulair denken omvat en nemen we steeds een stap dichterbij een circulaire economie.

Radio 2 strandopruimsessies

In de zomervakantie hebben we onder leiding van Eneco Beach Clean Cup de handen in elkaar geslagen voor een drietal opruimsessies aan de Belgische kust voor Radio2.

Sensibiliseringsacties

	Plastic Soup Surfer Bredene	2018	SEPTEMBER
	Open Monumentendag Oostende		Cultuurmarkt Oostende
	Presentatie voor Recover congres Antwerpen		OKTOBER
	Presentatie voor Business School VIVES Oostende		NOVEMBER
	Duikclub Orka Stand Lokeren		DECEMBER
	Statiegeldpak tijdens betoging Krak van Oostende		JANUARI
	Vegan A'ffairs 2-daagse stand Boatshow Expo stand Gent	2019	FEBRUARI
	Persvoorstelling 2-daagse Blankenberge Schelpenteldag stand Oostende		MAART
	Stand Jubelpark Brussel Sigarettenpeukenactie stand Brugge		APRIL
	2-daagse container Blankenberge		MEI
	Week van de Zee stand Nieuwpoort CleanPlanet drone sensibiliseringsactie		JUNI
	Loopcriterium MARE NOSTRUM Container Ostend Beach festival		Zandfeesten stand De Panne JULI
	Beestig Geestig stand De Panne Container St-Bernardusfeesten Nieuwpoort		Stranddorp #destrandhelden
		Stranddorp	AUGUSTUS
		Bredene Festivalt container	

De sensibiliseringsacties omvatten alle gebeurtenissen waarbij we met of zonder samenwerking met de gemeente grote groepen van mensen bereiken om over ons initiatief of de problematiek te communiceren. Meestal wordt dit gecombineerd met het verzamelen van contactgegevens voor nieuwsbrieven, het promoten van petitie of het opruimen van specifieke afvalitems in de omgeving. Deze acties dragen dus vooral bij aan het vergroten van ons netwerk en draagvlak.

Belangrijkste acties:

Plastic Soup Surfer

Merijn Tinga windsurfte van Le Havre t.e.m. Vlissingen om aandacht te vragen voor het vele PET- en blik zwerfafval dat op eenvoudige structurele manier kan aangepakt worden met het implementeren van een statiegeldsysteem. Tussenstop was Bredene waar we in samenwerking met de burgemeester van Bredene in debat gingen met een tegenstander van statiegeld: burgemeester van Oostende Bart Tommelein. Er was hiervoor media-aandacht en we hadden een stand opgesteld en een berg van PET- en blik op strand gemaakt die dezelfde zomer was geruimd in Oostende.

Presentaties

Er zijn 3 presentaties geweest van een 25-tal minuten waar onze werking werd voorgesteld op een conventie van Recover (Antwerpen), Clean Sea (Oostende) en in een klas economie en duurzaamheid van VIVES (Oostende).

Duikclub Orka

Tijdens de Warmste Week van Studio Brussel had duikclub Orka uit Lokeren onder andere ons initiatief gekozen om geld voor op te halen. De duikclub had zich eerder al ingezet om in de Durme op de bodem enorme hoeveelheden zwerfafval te ruimen. Tijdens hun duikactie waren we ook ter plaatse om de aanwezigen te sensibiliseren. De actie werd een succes en er werd ruim 6.000 euro voor onze beweging opgehaald.

Krak van Oostende

Na nominatie door Krant van West-Vlaanderen mag bestuurder en co-founder Kevin Pierloot zichzelf een jaar lang 'Krak van Oostende' noemen na het behalen van 25% van de stemmen.

Krak van Oostende: "Het strand opruimen is een levensstijl geworden"

20/07/2017 10:04 - Eigen bericht op 24/07/2017 om 17:29

Gillian Leuyck

Dat het strand opruimen verslavend zou werken, had Kevin Pierloot nooit gedacht. De Proper Strand Loper werd verkozen tot Krak van Oostende. Voor zijn inzet bij het project De Oostendse Zandvrijheid deze zomer, maar ook omdat hij elke dag op het strand om mee te runnen met De Oostendse Zandvrijheid, een initiatief in samenwerking met de stad. Proper Strand Lopers is voor veel mensen meer dan een vereniging", zegt hij. "Het is een dagelijkse bezigheid, een way of life geworden. Het is een manier van denken en handelen die in goeddoelwillige instelling bij mensen die zich inzetten voor de natuur moet uitgesproken worden als voorwaarde voor een beter klimaat of natuurbescherming."

36
Keer gedeeld

Krak van Oostende: Kevin Pierloot staat op een dag van Proper Strand Loper, dat al jaren op het strand aan de kust van de stad Proper Strand Loper. © GLO

Kevin Pierloot is een van de leidende van de Proper Strand Loper, de burgerbeweging die mensen aanspoort het strand vrij van zwerfafval te houden. Hij engageerde zich voor de groep toen die van start ging. Deze zomer was hij elke dag op het strand om mee te runnen met De Oostendse Zandvrijheid, een initiatief in samenwerking met de stad. Proper Strand Lopers is voor veel mensen meer dan een vereniging", zegt hij. "Het is een dagelijkse bezigheid, een way of life geworden. Het is een manier van denken en handelen die in goeddoelwillige instelling bij mensen die zich inzetten voor de natuur moet uitgesproken worden als voorwaarde voor een beter klimaat of natuurbescherming."

Sigarettenpeukactie Brugge

Net zoals het jaar voordien hebben we een sigarettenpeukactie gehouden in samenwerking met de stad Brugge om te sensibiliseren over de vele peuken die worden gevonden in stedelijke gebieden. Brugge staat een stap voor in deze strijd door onder andere wijziging van de infrastructuur in de binnenstad. Alle afvalkorven zijn met een speciale voorziening voor peuken aangepast, wat onontbeerlijk is in de strijd tegen deze vorm van overlast. Ondanks deze aanpassing werden er in een paar uur tijd zo'n 8.000 peuken verzameld.

2-daagse Wandeltocht Blankenberge

Tijdens dit evenement hebben we voor de tweede maal een actie gepland, deze keer in samenwerking met Provincie West-Vlaanderen. We hadden op het parcours een standje om materiaal uit te delen net voor de deelnemers het strand opgingen en een stand om het afval en materiaal terug te verzamelen na het verlaten van het strand. Na het deponeren van hun geruimde afval kregen de participanten een speciale button.

Bij aankomst van de wandeltocht op de grote markt stond de sensibiliseringscontainer die we in samenwerking met onze partner DEME-group hebben ingericht.

MARE NOSTRUM loopcriterium

MARE NOSTRUM is een nieuw loopcriterium waarbij ultralopers over de gehele kust van Europa telkens stages van 100 km lopen en zodoende steun ophalen voor goede doelen. Ons initiatief werd gekozen als goed doel in kader van de strijd tegen de plastic soep. De voorzitter Tim Corbisier heeft zich dan ook als participant ingeschreven om nog wat steun op te halen tijdens de eerste stage die van de grens van Nederland tot een stuk in Frankrijk liep. Op 1 juli om 7u30 's morgens ging het evenement van start en 14 uur later is de voorzitter als 2de en laatste aangekomen. In de loop van de dag werden telkens foto's in een album geplaatst in de groep om het traject van de voorzitter tijdens het parcours te kunnen volgen. Dit zorgde voor het record van

activiteit en reacties van de groep en heel wat media-aandacht.

Ostend Beach 'smoor je bannanne'

Op het driedaagse strandfestival Ostend Beach stonden we op het terrein met de sensibiliseringscontainer om festivalgangers te sensibiliseren.

Via een kleine testactie probeerden we de bezoeker bewust te maken van het peukenprobleem. Dit is zowat het enige zwerfafvalitem waarvan de organisatie niet kan verhinderen dat het in het zand terechtkomt.

We spoorden mensen aan om zakasbakjes te gebruiken en stimuleerden hen om een handje toe te steken tijdens het ruimen van peuken. Een aantal sigarettenpeuken inleveren was een banaan of appel waard. Er werden zo'n 1000 peuken verzameld.

Olieproducten	O-verpakking	Nurdles	Ballonnen	PET- en blik	Sigarettenpeuken	Omgeving	Industrie/retail	Entertainment
sep			MIVB nieuwe bussen ACV promotie Bredene Ballonoplatings chalen					
okt			Excuses Excellent				aanklacht bouw Vanhuele aangespoeld spaces	
nov	mails supermarkten i/v gebruik plastics							
dec								
jan	tweet nav paraffineplaag tweet nav olielozing			PET-pak op klimaatmars				
feb		tweets legoactie Delhaize	KSA Wevelgem ballonoplatings tweet ballon kankerwekkend tweet oplating orgaanodonatie			mail bestuur shoppingcentrum stene	tweet INEOS Plasticfabriek	
maa				PET-pak op klimaatmars			Cool Solutions	
apr	Kréfels noepverpakking (poster)				Sigarettenpeukactie Brugge	mail omgeving industrie- terrein Oostende sluikstortborden Bredene	aanklacht Torhouts esteenw. industrieterrein	
mei				Clean Planet mondiale actie			Is omaai FB-actie	
jun	Kréfels noepverpakking						tweets Coca Cola mail IXINA omgeving mail onderzoek clips	
jul	tweet Nestlé-Delhaize- National Geographic overpakking Carrefour eieren	Tweets, artikel en reportage nudles		Ostend Beach 's moor je bannanne'				KETNET confetti afval na Beachland festival
aug	Kréfels noepverpakkingstop		ING promotieballonnen promoballonnen politie Westkust				INEOS verzet bos kap	Tweets Lokere Feesten We Can Dance afval

Ons activisme is een belangrijke motor en in sommige gevallen succesvol gebleken in het zoeken naar oorzaken en aanpakken van de afvalbronnen, en het vergroten van de druk op bepaalde sectoren die gedeelde verantwoordelijkheid dragen in het zwerfafval. Elke poging in aanspreken via mail, tags via Twitter of plaatsen van commentaar via andere sociale media zoals Facebook of Instagram kan een verschil betekenen in de zwerfvuilproblematiek. In uitzonderlijke gevallen zijn we ook op niet-digitale wijze actief bij manifestaties en betogingen.

Enkele realisaties:

Ballonnen

In dit aandeel in zwerfvuil hebben veel kunnen realiseren. In samenwerking met de organisatie Ban De Ballon werd een **dossier over ballonoplatings** opgesteld die aan de burgemeester van Oostende werd afgegeven in juni 2017. In januari 2018 heeft Oostende een afradingsbeleid afgekondigd tegenover ballonoplatings. Dit is de eerste kustgemeente die deze stap heeft genomen. **Wij blijven druk zetten op gemeenten en de minister van leefmilieu om gepaste maatregelen om ballonoplatings aan banden te leggen en de bewustmaking hierover te verspreiden.** Voor alle duidelijkheid willen we geen verbod op ballonnen, wel op oplatings en het gebruik van ballonnen voor promoties.

De samenleving is zich weinig bewust over de schadelijke gevolgen van ballonoplatings en het dierenleed die dit veroorzaakt door zowel de ballon zelf, de ventielen als de linten die eraan hangen. Dieren raken hierin verstrengeld of aanzien dit als voedsel en sterven. Ballonoplatings zijn zwerfvuil, maar hebben daarbij een asociale karakter doordat ze grote afstanden overbruggen en bij buurlanden (veelal in zee) terechtkomen.

Dagelijks vinden onze vrijwilligers resten van ballonnen aan de kust. Op een 'goede' dag gaat dit over 20 stuks over een lengte van 1 kilometer. Er zijn 2 soorten: folieballonnen en latexballonnen, beiden even gevaarlijk. De folieballonnen komen meestal overgewaaid en aangespoeld vanuit Groot-Brittannië, latexballonnen worden overal gebruikt. Fabrikanten die biologisch afbreekbare ballonnen verkopen doen aan 'Green Washing', het duurt jaren voor deze ballonnen afbreken en berokkenen evenveel schade.

Zie ons dossier voor uitgebreide informatie en alternatieven: www.properstrandlopers.be/projecten/ballonoplatings

- **Opening basisscholen**

Een aantal basisscholen hebben bij het begin van het schooljaar ballonnen opgelaten. We hebben deze scholen gemaïld en in de meeste gevallen zijn de leidinggevendenden zich totaal niet bewust van de schadelijke impact en zullen in de toekomst op andere wijze de start van het nieuwe schooljaar vieren.

- **McDonalds promotieballonnen**

Eind 2017 hebben we samen met Blue Planet Society een online actie gedaan tegen ballonnen die van McDonalds in Groot-Brittannië komen aanspoelen. Door middel van slechte recensies te plaatsen op de facebookpagina's van verschillende filialen aan de zuidoostkust hebben we de druk opgevoerd om het uitdelen van ballonnen een halt toe te roepen. Dit jaar hebben we zo goed als geen enkele ballon van McDonalds gevonden!

- **Excellent promotieballonnen**

Kerngroep lid Aäron vond een cluster ballonnen op het strand van Nieuwpoort naar aanleiding van een wedstrijd met ballonnen van elektrozaak Exellent voor de lancering van hun website. Na een zorgvuldig gecoördineerde actie met onze leden op hun facebookpagina en via mail hadden ze onderstaande tekst gepubliceerd:

Gisteren hadden we een bedrijfsevent in Oostende waar we samen kwamen met alle Exellent en Expert winkels. Op dit event hebben we symbolisch 150 ballonnen opgelaten voor de lancering van onze nieuwe website.

Helaas hadden we niet stilgestaan bij de ecologische impact van onze actie. SORRY ! Vandaag zijn we de resterende ballonnen gaan zoeken langs de Belgische Kust en hebben we ook het strand wat properder gemaakt.

Exellent en Expert zijn ondernemingen waar ecologisch ondernemen bijzonder belangrijk is (zonnepanelen op het dak, we sorteren ons afval maximaal, samenwerking met Recupel, fietsbeleid binnen de organisatie, ...) maar gisteren hebben we een fout gemaakt en dat zullen we in de toekomst absoluut vermijden.

- **ING-promotieballonnen**

Tijdens de Paulusfeesten in Oostende werden de medewerkers van een promoactie aangesproken over het gevaar van het uitdelen van heliumgevulde ballonnen aan kinderen. Ze toonden hiervoor initieel begrip, maar beslisten toch om de actie te laten doorgaan. Er werden ons nadien een drietal foto's doorgespeeld waarbij tenminste 6 geloste ballonnen te zien waren, in werkelijkheid waren er het ongetwijfeld veel meer. Kinderen kunnen niet 100% verantwoordelijk worden gesteld voor het verlies van hun ballon, toch zijn het steeds de kinderen waarvoor ballonnen worden uitgedeeld.

Het stadsbestuur werd hiervoor aangeschreven om hen op de hoogte te brengen dat dergelijke actie heeft plaatsgevonden (de stad heeft een nieuw duidelijk afradend beleid zeker wat betreft reclame op het openbaar domein, geen flyers of gadgets). Ook hebben we aangespoord op een verbod voor ballonoplatingen. Indien de ecologische gevolgen van losgelaten ballonnen geen doorslaggevende factor zijn, laat het dan de luchthaven zijn. In Nederland hanteert men hiervoor een risicoperimeter van 8 kilometer.

- **Promoballonnen Politie Westkust**

Tijdens de vliegshow op de basis van Koksijde werden door medewerkers van Politie Westkust promotieballonnen uitgedeeld. Deze werden overal in de omgeving gevonden en we hebben het korps hierover ter plaatse aangesproken. Een jaar later werden deze opnieuw uitgedeeld tijdens de Sint-Bernardusfeesten in Nieuwpoort tijdens winderige dagen op 100 meter van het strand. Na dit opnieuw te hebben aangekaart bleef men dit uitdelen en wist men te zeggen dat de voorraad bijna op was. Tijdens de cyclocross in november 2019 werden restanten van deze ballonnen gevonden van het uitdelen ervan - ruim een jaar eerder - tijdens de vliegshow.

O-verpakking

• Krëfel snoepverpakkingen

Sinds jaren is Krëfel sponsor van het merendeel van gokarts verhuringen over de gehele Belgische kust. Na het huren van een gokart krijgen kinderen doorgaans een Krëfelsnoep en deze verpakkingen worden overal in de omgeving gevonden door onze vrijwilligers. In december 2018 werd een eerste tweet – aan Krëfel geadresseerd - de wereld ingestuurd om dit fenomeen aan te klagen. In april 2019 werd een tweede tweet gestuurd met de vraag om dit te stoppen met uitdelen of een alternatieve oplossing te zoeken. Krëfel heeft hierop een positief antwoord gegeven en sensibiliseringsposters gemaakt om op te hangen aan de gokart-verhuringen. Ondertussen hadden we onze actief ruimende leden opgeroepen om steeds een foto te nemen van deze gevonden verpakkingen, zodat we dit konden evalueren op basis van nauwkeurige gegevens. In juli hebben we Krëfel via Twitter laten weten dat de maatregel die ze hadden toegepast geen enkele invloed had op hun zwerfvuil. **In augustus liet Krëfel weten dat ze naar het volgend seizoen toe geen snoepjes in deze plastic verpakkingen zullen uitdelen. Dit is een geslaagd voorbeeld van hoe de afvalbron kan aangepakt worden door het verzamelen van data.** De verpakkingen die wij nu nog steeds vinden gaan met locatie en datum van vondst in onze databank.

Collectie

Proper Strand Lopers @ProperStrand

Moelijk te bepalen hoe dit op #strand terecht komt maar wel makkelijk te achterhalen van waar het komt. In 2 maanden hebben onze #vrijwilligers zo'n 6 #snoepverpakkingen gevonden. @krefel wordt het niet eens tijd om hiermee te stoppen? #krefel

28 dec. 18 om 17:25 · Twitter for Android

Proper Strand Lopers @ProperStrand · 16 apr.

De #autodroom #blankenberge wordt gesponsord door @Krefel en telkens na een rit wordt snoep gegeven. Kinderen zijn niet ten volle bewust om 100% verantwoordelijk te zijn voor de vele #snoepverpakkingen die we in deze omgeving vinden. @Krefel jullie kunnen deze afvalbron stoppen.

1 5 12

Krefel @krefel

We gaan zo snel mogelijk officies verspreiden en ophangen, zodat al de kinderen die onze lollijes krijgen, worden aangespoord om hun papertjes in de vuilbak te smijten. Want 6 snoeppapertjes op een strand, zijn er al 6 teveel! (2/2)

22 mei 18 om 10:50 · Twitter Web Client

2 Wind-ik-keuk

Proper Strand Lopers @ProperStrand · 02 mei

Als antwoord op @krefel

Minder actie, wij volgen dit op.

Collectie

Proper Strand Lopers @ProperStrand · 19 jul.

@Krefel, jullie maatregel werd opgevolgd en jammer genoeg niet afdoende bevonden. Ruim 2 maanden na ophangen #sensibiliseringsplaatjes in Blankenberge vinden we nog steeds veel #snoepverpakking. Ons advies: laat uitbater verpakking direct in afvalbak gooien of stop met uitdelen

3 1

Proper Strand Lopers @ProperStrand · 13 aug.

@BeTheBigChange Vond deze cluster in Nieuwpoort-Bad. Overal aan de #beachkust vinden we deze #verpakkingen #zwerfvuil @Krefel weet hier al een hele tijd van en kan dit direct stoppen maar doen dit niet! @VIMMIEUWS @otwag @FocusWTV @HLN_BE @Krack @Nieuwsblad.be

Tweet

#tagpretere #enecocleanbeacup 11 #snoepverpakkingen Dit is is jaren aan de gang aan de gehele #kust, enkel @Krefel kan deze bron van #zwerfvuil stoppen. Dit is promo via #Kinderen op de kap van het #milieu

2 1

Krefel @krefel

Als antwoord op @ProperStrand en @Radio2WVL

@properstrand Proficiat voor uw acties voor een proper strand. Bij Krëfel maken we kinderen en hun ouders er attent op om hun papieren in een vuilnisbak te gooien, maar helaas zien wij, o.a. dankzij jullie, dat het niet voldoende is.

Krefel @Krefel · 21 aug.

Als antwoord op @ProperStrand en @Radio2WVL

Voor het volgende seizoen verwachten we snoepjes zonder verpakking. Zo gaan wij het risico op zwerfvuil verminderen.

Mvg, Krëfel

1 1 1

Het parcours van dit specifieke zwerfafvalitem in onze dataflow schema wordt hierboven geïllustreerd. Na het eerste luik te zijn doorlopen worden de zwerfvuilgegevens geanalyseerd, verwerkt en gepubliceerd. De oorzaak van het zwerfafval wordt bepaald en de verantwoordelijk wordt aangesproken, al dan niet door verdere verspreiding via sociale media. Als we kunnen bekomen dat deze afvalbron stopt, is de impact van preventie onmeetbaar. We hebben naar schatting in dit werkjaar alleen al een tachtigtal Krëfel-verpakkingen gevonden.

Horeca

Ook horecazaken spreken we aan over de vele koekjesverpakkingen die we rond hun zaak vinden. Velen hebben de knop al omgedraaid en zijn overgeschakeld op alternatieven. De horecazaken die dit doen worden in onze groep belicht.

Distributie en retail

In de sector logistiek en transport wordt overmatig gebruik gemaakt van plastics, maar ook in de distributiesector is - letterlijk - nog veel werk aan de winkel. Waar supermarkten in nauwer contact staan met de consument zouden zij veel meer kunnen informeren en stimuleren (nudging) om de consumptie van plastics te verminderen. In realiteit gebeurt in vele gevallen net het omgekeerde. Gezien de lage productiekost van plastics worden producten soms overmatig verpakt en aan lagere prijzen verkocht dan een concurrentieel product. Hardgekookte eieren of bananen zijn op natuurlijke wijze verpakt en er hoeven echt geen plastics aan te pas te komen.

Nestlé verkoopt water in PET-drankflessen met non-recycleerbare wrappings voor de doelgroep jongeren onder noemer van recycling. Het is net belangrijk om de jongeren te sensibiliseren over ons overmatig gebruik van plastics. Verkrijgbaar in de winkels van Delhaize en met National Geographic (!) als partner.

Nestlé komt overal ter wereld in opspraak voor het privatiseren van drinkbaar water zodat de lokale bevolking op termijn voor deze levensnoodzakelijke behoefte moet betalen.

Delhaize is in de loop van het jaar in een tumult terechtgekomen voor hun actie 'bouw je winkel in blokjes', waar de blokjes nog eens onnodig in plastic schaalte zitten. Dit, nadat ze als eerste supermarkt het voorbeeld toonden en enkel nog kartonnen zakjes aanboden voor groenten en fruit.

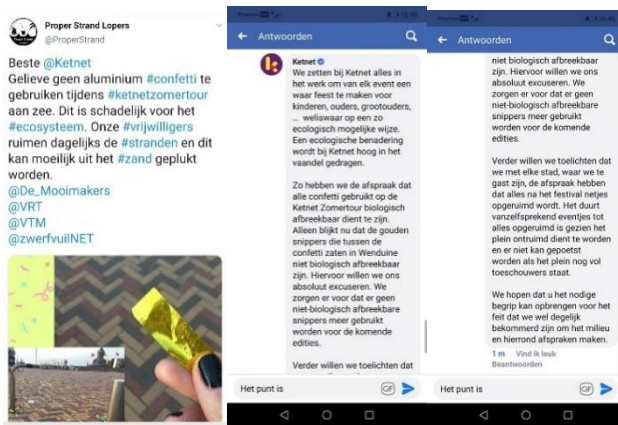
National Geographic is in het verleden als eens in opspraak gekomen nadat hun tijdschrift - met een editie over de plastic soep - geleverd werd in... plastic.

Evenementen op strand

- **KETNET-confetti**

Bij de show van een KETNET-zomertour werd op de dijk van de Wenduine confetti gebruikt die uit gekleurde aluminium snippers bestond, die door de wind op het strand terecht kwamen. Leden van onze groep die op de show aanwezig waren hebben dit via Facebook bij KETNET aangekaart. Ze hebben zich formeel geëxcuseerd en zien erop toe dat het productiehuis hier in het vervolg voldoende aandacht aan zal besteden zodat dit zich niet meer voordoet.

- **Festivals**

Beachland

Een 3-tal dagen na het festival lag het terrein op strand nog steeds vol met afval. Dit werd bij het bestuur van Blankenberge en De Haan aangekaart. De Haan was reeds op de hoogte van onregelmatigheden omdat de gemeente tegen de gemaakte afspraken in tussen de openingsdagen heel wat zwerfvuil moest verwijderen. Dit werd door ons en het bestuur van De Haan naar buiten gebracht om hierover bewustmaking te creëren. Twee jaar eerder was de situatie immers even erg.

Strand vol vuilnis na festival: De Haan overweegt verbod, organisatoren spreken van heksenjacht

We Can Dance / Bombaclat

Beide muziekevenement zijn kort na elkaar doorgegaan op het strand van Zeebrugge in augustus. De organisatoren hadden heel wat maatregelen genomen tegen gebruik van plastics, zoals herbruikbare bekertjes en papieren rietjes, maar schieten net zoals vorig jaar nog op veel vlakken te kort om het strand achter te laten zoals ze het hebben aangetroffen.

Vooraleer het evenement van start ging werd het nieuwe bestuur in Brugge op de hoogte gebracht van de schrijnende situatie na de festivals vorig jaar. Er werd gemeld dat men dit nauwlettend in het oog ging houden. De festivals hadden ook een draaiboek opgesteld dat rekening hield met het ecologische aspect. Jammer genoeg werd een cruciale laatste ruimactie in de

eindfase niet naar behoren uitgevoerd en dit werd opnieuw aangekaart.

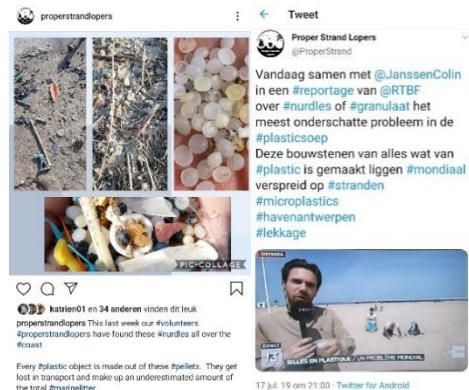
Onze klacht met bewijsstukken, genomen op 3 verschillende data, werd na veel mailverkeer door het bestuur als afgehandeld beschouwd. Er werd volgens onze informatie verder geen actie ondernomen behalve dat de gemeente - lang

na afloop - het terrein is gaan opruimen. We hadden een afspraak om advies op het terrein zelf door te geven na de festivals, maar dit werd niet nagekomen.

Van beide festivals werd de situatie achteraf aangekaart bij Afdeling Kustbeheer. Na telefonisch contact blijkt dat de termijn van afbraak en opruiming volgens hen momenteel veel te lang is.

Nurdles

Er werden na een zomerstorm heel wat nurdles (granulaat) gevonden langs de Schelde en op het strand. Zowel RTBF- als VRT-nieuws hebben hierover een reportage gedraaid waarin we werden geïnterviewd. Nurdles zijn een zeer specifiek zwerfafvalitem: ze zijn heel moeilijk te ruimen en de verantwoordelijkheid is niet rechtstreeks toe te schrijven aan de consument. De oorsprong ligt bij lekkages in fabrieken die dit produceren in de havens (o.a. Antwerpen) of ladingverlies tijdens transport.

Ook wordt een variant (biobeads) gebruikt als groeibodem voor bacterieel leven in waterzuiveringsinstallaties (Verenigd Koninkrijk).

PET en blik

- **PET-pak**

Kernlid Aäron heeft tijdens een eerste klimaatmars betoogd met een zelfgemaakt PET-pak om aandacht te vragen voor de invoering van statiegeld als maatregel tegen zwerfvuil. Zijn foto is de wereld rondgereisd, zelfs via persbureau Reuters.

- **Clean Planet drone-actie**

Deze mondiaal opgezette actie verenigde verschillende organisaties die zich inzetten om statiegeld in hun land in te voeren. Via het maken van de boodschap 'Clean Planet' of 'Propere Planeet' op grote schaal in het landschap hebben alle organisaties een video doorgestuurd die werd gemaakt met een drone. Dit resulteerde in een compilatie van videos van over verschillende plaatsen in de wereld, en het vergroten van ons netwerk.

Industrie

Overheden die strijden om bedrijven zich in hun land te laten vestigen die lak hebben aan ecologie onder noemer van jobcreatie. Vlaanderen en Nederland hebben gestreden voor de plasticfabriek van INEOS. Zij gaan plastics produceren met het beruchte laagrendements schaliegas die moet getransporteerd worden uit Noord-Amerika.

Omgeving

Soms worden bedrijfs- of industrieterreinen ontdekt en/of geruimd door onze vrijwilligers waarna we de onderneming in kwestie contacteren om hen op de hoogte te brengen van de toestand waarin het terrein zich bevindt. In alle gevallen was het respons positief en beloofde men hier meer aandacht aan te besteden naar de toekomst toe.

Monitoring dieren

Gezien ons werkgebied een grote oppervlakte beslaat en niet vasthangt aan een welbepaald tijds kader zijn er heel wat registraties over dieren. Deze meldingen worden onmiddellijk doorgegeven aan instanties die zich over deze gewonde dieren ontfemen of de kadavers meenemen ter onderzoek. Hierdoor vervult onze groep ook een rol die bijdraagt aan de wetenschap en sneller hulp kan bieden aan dieren in nood. Verschillende organisaties zoals het Vogelopvangcentrum (VOC), plaatsen geregeld berichten om uit te zien voor uitgeputte dieren na bepaalde weersomstandigheden of olielekken.

In de groep sensibiliseren we over zeehonden die - steeds meer - aan onze kust komen uitrusten en worden soms ordediensten verwittigd om nieuwsgierige mensen op afstand te houden. Onder meer in Oostende werden hiervoor sensibiliseringsborden geplaatst.

Niet alle kadavers komen in de groep terecht. Meestal gaat het om minder courante vogelsoorten en ander mariene leven. Ook bereiken ons steeds meer berichten van boeren waarvan hun runderen sterven door het eten van restjes van stukgemaakte bermklikken. De registraties op onderstaande tijdlijn zijn slechts enkele voorbeelden en hebben meestal te maken met zwerfafval als directe oorzaak. In ons geval is de oorzaak van de meeste cases te vinden in de visserijsector, dit neemt niet weg dat microplastics (autobanden, cosmetica, textiel, ...) mogelijks de grootste oorzaak is. Dit is momenteel onvoldoende onderzocht.

2018

SEPTEMBER

De Panne
11 sept 2018
poot visdraad

Bredene
oktober 2018
bruinvis visdraad

OKTOBER

Stellendam
4 nov 2018
aalscholver visdraad

Stellendam
28 nov 2018
visdraad

NOVEMBER

Bredene
9 dec 2018
bruinvis koord

Blankenberge
4 dec 2018
krab textiel

Bredene
5 dec 2018
ballonlint

2019

DECEMBER

Oostende
13 jan 2019
Uitgeputte fuut

Lombardsijde
11 jan 2019
zeehond bevrijd

JANUARI

11 feb 2019
kadaver kat

FEBRUARI

Blankenberge
26 maa 2019
Zeekat

MAART

Oostende
12 apr 2019
dode egel

Noordzee
19 apr 2019
parasiet of tong?

APRIL

De Haan
10 mei 2019
Jan Van Gent visdraad

MEI

Middelkerke
14 juni 2019
Jan Van Gent touw

Westende
6 juni 2019

JUNI

Nieuwpoort
juli 2019
Jan Van Gent touw

JULI

AUGUSTUS

Categorieën zwerfafval

Het type zwerfafval dat landelijk aangetroffen wordt verschilt sterk van hetgeen aan de kust aanspoelt. Waar men in de bermen en grachten steeds PET en blik zal aantreffen zal dit aan de kust buiten het toeristisch seizoen veel minder zijn. Landelijk zal men uiteraard ook geen zwerfafval aantreffen dat evident is op zee zoals visnetten e.d.

Consument

Meestal een gevolg van bewustzijn van de consument, zoals mensen onder invloed of jongeren. Mensen die geen zorg dragen voor zichzelf zullen ook minder geneigd zijn dit te doen voor hun omgeving, bijvoorbeeld zwerfafval door rokers. We hebben een sterk vermoeden dat veel PET en blik in de bermen daar terechtkomt door werknemers in de bouw (dezelfde handeling als op een werf) en vrachtwagenchauffeurs.

- sigarettenpeuken en pakjes:
- energydranken en alcoholhoudende dranken
- zaken die kinderen en jongeren achterlaten

Toerisme

- plastic zakken
- verpakkingen
- speelgoed
- textiel

Horeca

- verpakkingen koekjes
- rietjes
- bekers

Gemeentelijk

- spanbanden
- opengereten vuilzakken
- weggewaaide PMD-zakken
- restanten vuurwerk

Recreatie

- jachtpatronen
- confetti
- spanbandjes
- festivalattributen
- verpakkingen consumpties

Transport

- autobandrestanten
- paraffine
- olielozing

Bouwsector

- isolatie
- verpakkingen
- ...

Visserij en aquacultuur

Vissers gooiden in het verleden hun afval overboord. Dit gebeurt tegenwoordig nog steeds, maar in mindere mate.

- netten
- visdraadjes
- handschoenen
- mosselnetten
- ...

Distributiesector

- verpakkingen
- isomo

Energiesector

- spoelballetjes condensatiebuizen

Scheepvaart

- scheepsafval
- verpakkingen
- boeien

...

Meeteenheid

De beste methode voor ons is het bepalen van het volume op zicht via geplaatste foto's. Het blijkt voor onze groepering namelijk onmogelijk om van alle individuele acties het gewicht van de geruimde materialen te bepalen. Het type zakken dat wordt gebruikt om te ruimen geeft een indicatie van het volume.

ONDERSCHATTING

Het staat uiteraard buiten discussie dat deze schatting een graad van onnauwkeurigheid heeft. Maar, kunnen gerust spreken van een onderschatting en wel hierom:

- Onze manier van schatten gebeurt steeds op dezelfde methode en door dezelfde persoon.
- Systematisch worden volumes onderschat

- Los van het meten zelf zijn er steeds meer vrijwilligers die – ondanks onze frequente oproepen – hun opruimactie niet in onze groep plaatsen. Het groeiend draagvlak heeft ruimen ‘sexy’ gemaakt en steeds meer mensen overwinnen de schroom om een kleine bijdrage te doen voor de omgeving.
- Onze groep draagt ook bij tot de preventie van afvalbronnen van bedrijven en evenementen gezien de vele berichtgevingen in de lokale media. Verder in het verslag kun je lezen over onze preventieve impact en acties tot bewustmaking. Dit zijn resultaten die niet zichtbaar zijn maar eigenlijk meetellen.

Veel organisaties gebruiken gewicht om de hoeveelheid afval te bepalen. Ons inziens is dat dit een maatstaf is die minder relevant is wat betreft schadelijkheid aan de omgeving. Dit zijn enkele redenen:

- Materialen die het meest wegeen zijn meestal het minst schadelijk of het minst degradeerbaar door de dichtheid van het materiaal, denk aan staal of glas.
- Het gewicht kan te zeer kan variëren naarmate het vochtig is en/of er holle objecten gevuld zijn met vloeistof of zand.
- Er kan heel wat zand aan lichte plastics met een groot oppervlak hangen waardoor hetgeen er aan plakt meer weegt het object zelf.

Beschouwen we het geruimde afval in gewicht tussen grofvuil en huisvuil dan moeten we het volume vermenigvuldigen met een factor tussen 0,2 en 0,5 (*). Een steekproef tijdens de Radio 2 opruimsessies wees uit dat een 100L-zak met ongeveer 55 liter klein droog strandafval 18,7 kilogram woog. In deze meting staat een liter afval gelijk aan 0,34 kg => dus factor 0,34. Tijdens het zomerseizoen kan de verhouding gewicht/volume sterk wijzigen op specifieke locaties naargelang het aandeel van PET en blik.

*bijlage 4: omrekeningstabel van m³ naar ton van ‘Departement Omgeving’ van de Vlaamse overheid.

<https://www.lne.be/sites/default/files/atoms/files/Overzichtstabel%20soortelijk%20gewicht%20afvalstromen.pdf>

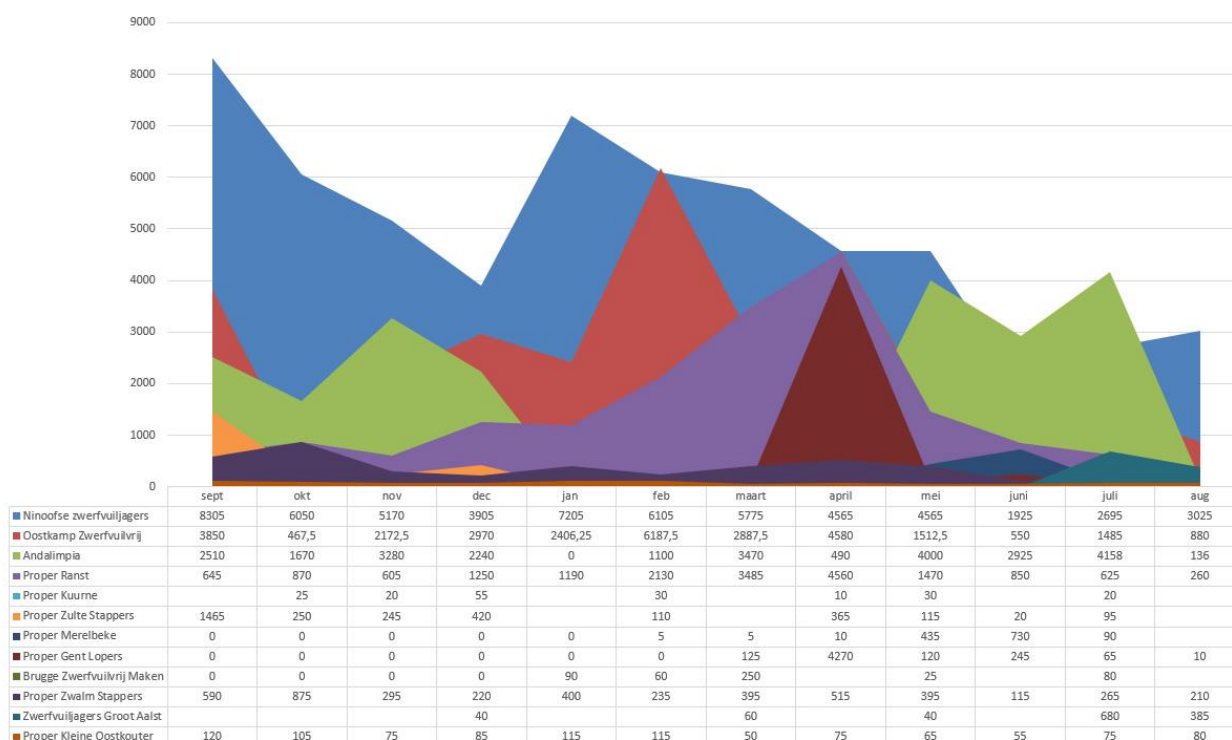
Partnergroepen binnen- en buitenland

Verscheidende gelijkaardige groepen op Facebook werden opgestart door mensen die geïnspireerd werden door het verhaal en werking van Proper Strand Lopers. Ook in 2019 werden enkele groepen opgericht die op ons initiatief geïnspireerd zijn: Brugge Zwerfvuilverrij Maken, Proper Gent Lopers en Proper Merelbeke Lopers.

De resultaten van de opruimacties die deze groepen en pagina's hebben voortgebracht worden standaard niet in rekening gebracht met de maandelijks gepubliceerde resultaten van de moedergroep Proper Strand Lopers. In de tabel hieronder staan de geruimde hoeveelheden van onze partnergroepen, dit geeft een totaal van maar liefst **149.787 liter afval, een verdubbeling tegenover de resultaten vorig jaar**. Dit getal is zonder de vele meldingen van sluikstorten gerekend.

De totale impact van Proper Strand Lopers van dit werkjaar met alle partnergroepen samen komt dit jaar dus neer op een schatting van 440.658 liter afval, wat een verdubbeling betekent tegenover vorig jaar (=226.697 liter)

Alle partnergroepen samen hebben ongeveer 2.700 leden, dit enkel op het platform van Facebook.

De resultaten van alle partnergroepen worden vanaf volgend jaar verwerkt onder noemer van de recent opgerichte koepelvereniging Zwerfvuul.NET.

Een aantal van deze splintergroepen zijn vergevorderd in hun ontwikkeling:

Ninoofse Zwerfvuilverrijers

Deze community geniet bekendheid in hun streek omwille van hun resultaten en het winnen van o.a. Prijs Toerisme 2019. Zij hebben een sterk organisatorisch team en zijn al meerdere keer in de media gekomen met hun acties. Hun bronaanpak bestaat tevens uit het melden van sluikstortingen die tot nu toe resulteerden in een 50-tal boetes. Deze cijfers zijn niet opgenomen in hun resultaten van geruimd zwerfafval, ondanks hun grote preventieve impact.

Ze houden de vinger aan de pols van de problematiek waardoor er op beleidsniveau in hun omgeving steeds meer maatregelen genomen worden tegen zwerfvuul.

AndaLimpia

Deze groep was initieel gestart onder naam van 'Deportistas de Planeta Limpio', is opgericht door iemand van Oostende, en heeft Andalusië - Middellands Zeegebied - als werkgebied. Deze groep heeft heel wat activiteit en volgers op Instagram. Heeft statuut als non-profit, werkt met steeds meer partners en brengt maandelijks telkens grote groepen mensen op de been tijdens georganiseerde groepsacties.

Oostkamp Zwerfvuilvrij

Deze vereniging was in het jaar 2017 gestart als facebookgroep en kende na lokaal media-aandacht dit jaar een grote groei in leden en volume geruimd afval. Frequent wordt er door leden opruimacties in de groep geplaatst. Het kernteam heeft een goede organisatie en een goed contact met het gemeentebestuur.

Leden en activiteit

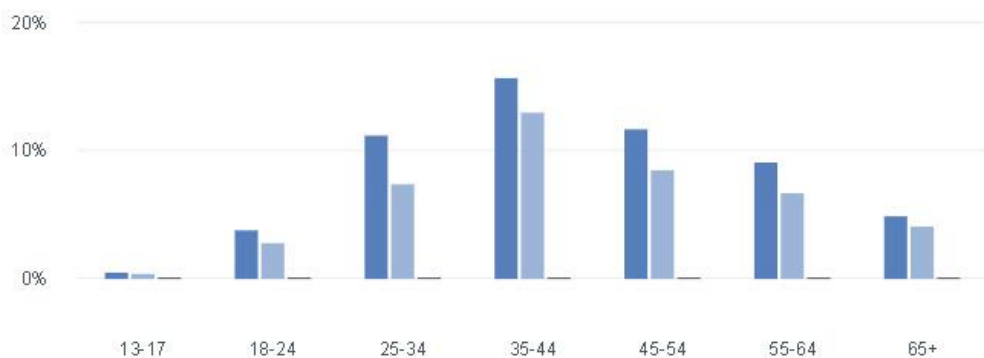
Zoals eerder vermeld is onze facebookgroep uitgegroeid tot een platform waar mensen kunnen discussiëren over alle aspecten van de problematiek van zwerfvuil. Door het open karakter ervan bestaat het ledenbestand uit sympathisanten, afvalruimers en mensen die actief zijn in allerlei verenigingen, bedrijven, diensten, organisaties, partijen, ... alsook politici, academici, biologen, journalisten, schrijvers, activisten... De problematiek wordt bekeken vanuit heel veel verschillende hoeken en dit creëert een interessante dynamiek.

Profiel leden

Zoals de totalen in de onderstaande tabellen laten zien zijn er meer vrouwelijke leden in onze groep. Dit is voor het tweede jaar op rij een wijziging tegenover de verhouding van het eerste jaar nl. 48.8% vrouwen en 51.2% mannen. In alle leeftijdscategorieën zijn de genders gelijklopend. Wat opvalt is dat deze verhouding niet geheel aanleunen bij de algemene verhoudingen van gebruikers van Facebook in België, waar mannen in bijna alle leeftijdscategorieën in groter aantal vertegenwoordigd zijn. Vooral bij adolescenten en jongvolwassenen hebben we een inhaalbeweging nodig om ons te kunnen meten met het gemiddelde gebruik voor deze leeftijdscategorieën in België.

Leeftijd en geslacht ?

56.9% Vrouwen 42.9% Mannen 0.2% Aangepast

56.9%

Vrouwen

42.9%

Mannen

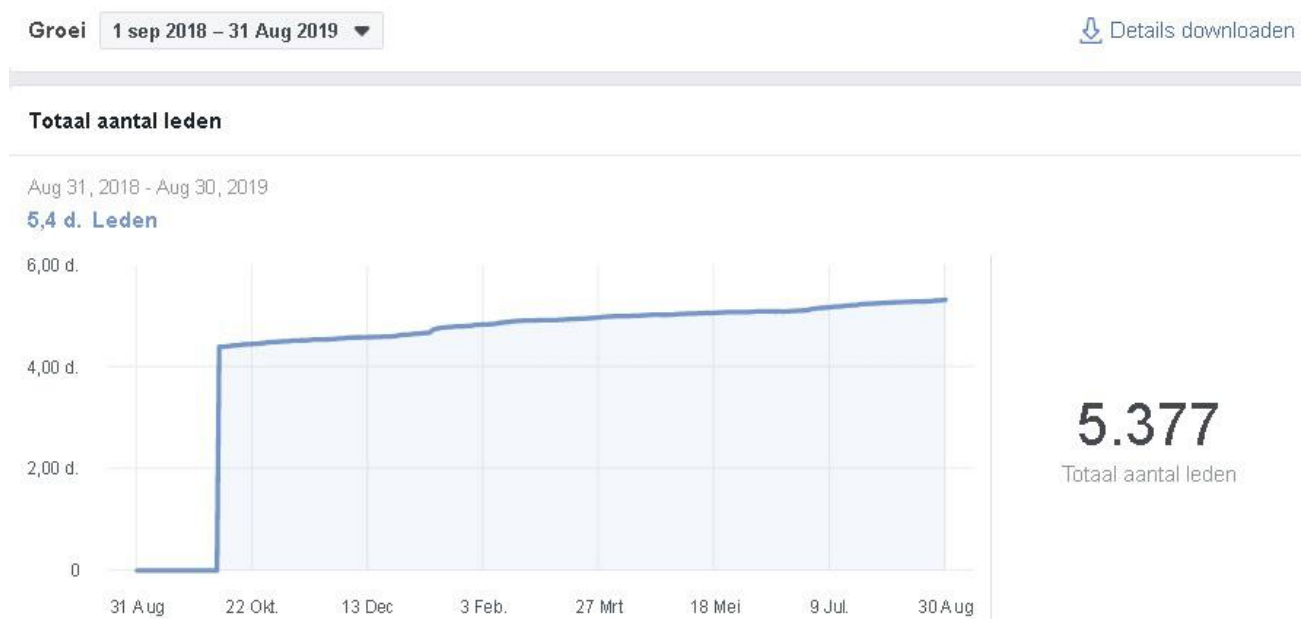
0.2%

Aangepast

De onderstaande grafiek toont de stijging van het ledenaantal van het laatste werkjaar. De functie van de grafiek werd dit jaar eigenlijk deels onbruikbaar gemaakt door Facebook zelf. In oktober werd door het bedrijf beslist om van alle bestaande groepen alle leden te schrappen die een bepaalde periode inactief zijn geweest in de desbetreffende groep. Je bent als lid inactief door geen reacties of commentaar te plaatsen. Leden die onze berichtenstroom enkel volgden werden aldus uit de groep verwijderd. Dit werd ons in enkele gevallen ook door deze verwijderde leden doorgegeven. We zijn in oktober op deze manier een 500-tal leden kwijtgeraakt. We waren in het begin van september 2018 effectief met 4.669 leden gestart.

Het werkelijke aantal leden en de impact van de Proper Strand Lopers groep is groter dan dit getal doet vermoeden. De mensen die als lid aangesloten zijn bij onze splintergroepen zitten hier namelijk niet in vervat. Een eenvoudige optelsom

is niet correct gezien mensen van beide groepen lid kunnen zijn. Daarbij heeft ons zomerproject #destrandhelden een eigen pagina met ongeveer 1.500 volgers en worden ook de volgers op Instagram (950) en Twitter (300) hier niet meegerekend.

De meeste lidmaatschappen zijn zelf door individuen aangevraagd en goedgekeurd, de overige zijn mensen die zijn toegevoegd door bestaande leden. Enkel de aanvragen die verifieerbaar zijn d.m.v. een korte bevraging komen in aanmerking om lid te worden, dit om malafide profielen te vermijden. Een aantal leden werden geblokkeerd, het overgrote deel hiervan betreft profielen waarmee spam in de groep werd geplaatst.

De lijst hieronder toont aan dat de meeste leden uit Oostende komen, wat deels kan verklaard worden doordat Oostende de stad is met het hoogste bewonersaantal aan de kust. Daarbij komt dat dit de plaats is waar het initiatief het initieel werd gepromoot. Steeds meer mensen uit binnenland vinden hun weg naar onze beweging, wat een belangrijke doelstellingen is gezien bij mensen aan de kust de problematiek van aangespoeld afval reeds bekend is.

Populairste landen		Populairste plaatsen	
België	5.024	Oostende, Vlaams Gewest	1.510
Nederland	120	Brugge, Vlaams Gewest	332
Spanje	32	Gent, Vlaams Gewest	293
Frankrijk	29	Antwerpen, Vlaams Gewest	293
Verenigd Koninkrijk	19	Bredene, Vlaams Gewest	240
Malta	11	Blankenberge, Vlaams Gewest	142
Zuid-Afrika	10	De Haan, Vlaams Gewest	142
Verenigde Staten	10	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	131
Duitsland	10	Middelkerke, Vlaams Gewest	118
Australië	7	Gistel, Vlaams Gewest	79

Activiteit in de groep

Onderstaande grafiek is een weergave van het aantal actieve leden in de groep. Hieruit kunnen we opmaken dat ongeveer 91% van de leden actief zijn, dit zijn leden die groepsinhoud hebben bekeken of geplaatst, een opmerking bij groepsinhoud hebben geplaatst of een reactie op groepsinhoud hebben gegeven. Dit zijn dezelfde verhouding vergeleken met het jaar voordien.

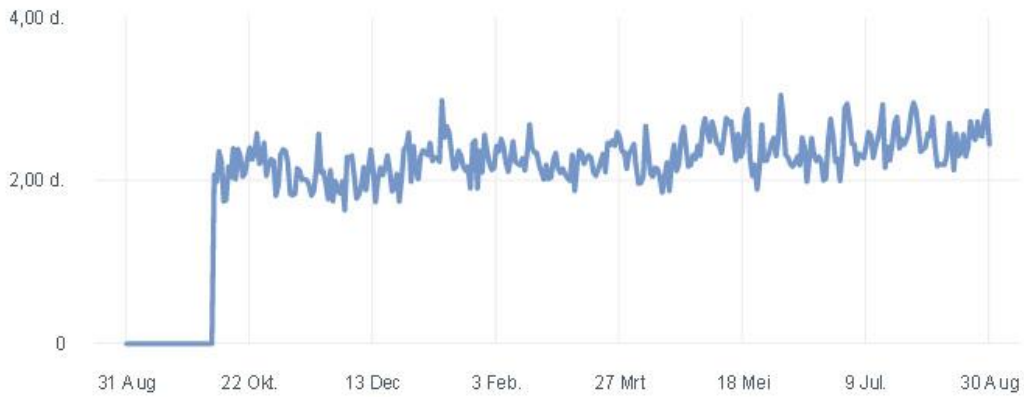
De aantallen zijn variabel en hangen af van de periode, de ruimactiviteiten en dus weersomstandigheden, bepaalde nieuwsfeiten, acties of projecten en de vermeldingen van de groep in de media.

De meeste activiteit is er stevast van zondagen tot en met woensdagen, dalen van donderdagen tot en met zaterdagen. Tussen de pieken en dalen zijn een paar opvallende waar te nemen o.a. een piek op 18 december toen bekend werd dat onze bestuurder kandidaat was als 'Krak van Oostende', de 2 opeenvolgende dalen die erna komt is naar aanloop van de eindejaarsfeesten.

Actieve leden ?

Aug 31, 2018 - Aug 30, 2019

4,8 d. Leden

4.850

Actieve leden

Onderstaande grafiek toont de berichtenaantallen, opmerkingen en reacties over een periode van een jaar tijd. Doordat Facebook de inactieve leden in oktober heeft geschrapt zijn alle gegevens van voor deze periode niet meer beschikbaar waardoor we geen vergelijking kunnen maken met het jaar voordien. We missen dus ongeveer anderhalf maand gegevens (12,5%) van de totalen die hieronder wordt afgebeeld.

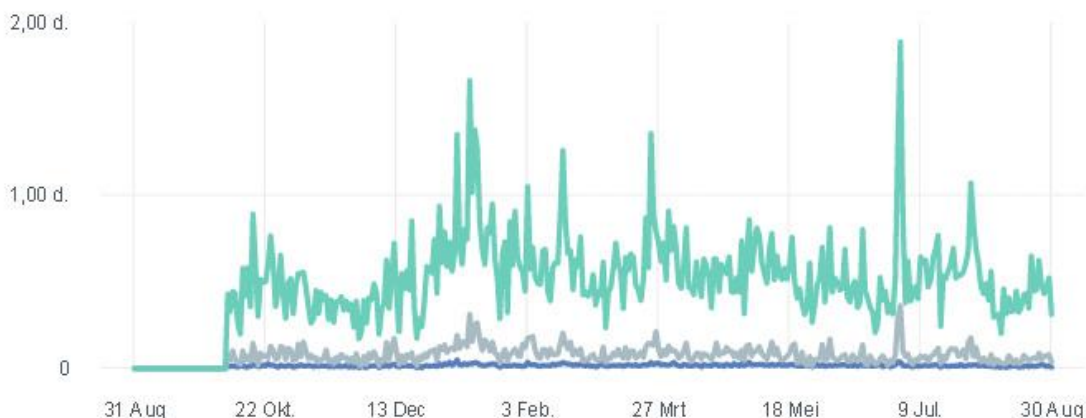
Volgens de beschikbare gegevens:

Gemiddeld worden er elke dag ongeveer 17 berichten in de facebookgroep geplaatst waarop er gemiddeld bijna 5 reacties en 30 reacties op komen. De relatief hoge activiteit duidt op een hoge relevantie van berichten op de tijdlijn van de groep.

Berichten Opmerkingen Reacties **Alles**

Aug 31, 2018 - Aug 30, 2019

6,1 d. Berichten 27,7 d. Opmerkingen 179,3 d. Reacties

6.087

Berichten

27.739

Opmerkingen

179.338

Reacties

Instagram en Twitter

Zowel onze Instagramaccount als onze Twitteraccount werden opgestart in januari 2017. De techniek om mensen te inspireren om zelf eens te gaan ruim is op beide platformen niet van toepassing, maar zowel Instagram als Twitter zijn op vlak van mogelijkheid tot netwerken zeer interessant.

Instagram biedt automatisch een waaier aan accounts aan die gelijkaardige doelstellingen nastreven. Op deze manier is het makkelijk om bepaalde individuen, groeperingen, organisaties en mogelijke partners over de hele wereld in kaart te brengen die met dezelfde problematiek bezig zijn. Via Instagram kunnen we in eigen omgeving ook een wat jonger publiek aanspreken gezien zij tegenwoordig minder op Facebook actief zijn.

Twitter is een handige tool om individuen, bedrijven, verenigingen, politici en andere organisaties rechtstreeks aan te spreken.

Het ledenbestand van beide toepassingen hebben weinig overlapping met elkaar of met de leden op Facebook.

The image shows two social media profiles side-by-side. On the left is the Twitter profile for 'Proper Strand Lopers' (@ProperStrand). It features a blue header with the profile picture (a black circle with two white birds) and the name 'Proper Strand Lopers'. Below the name is the bio: 'Burgerbeweging en netwerk van ruimers. Join us!'. There are links to a Facebook group and the date of creation (1 september 1979). The follower count is 304. A tweet is visible below, mentioning a parliamentary question and litter cleanup. On the right is the Instagram profile for 'properstrandlopers'. It has a grey header with the same profile picture. The bio states: 'We try to raise awareness about our litter problem. By posting cleaning pics in our facebook group we encourage others to act the...'. The follower count is 2,225. Below the bio is a grid of three photos showing people cleaning up litter.

Proper Strand Lopers
@ProperStrand
Burgerbeweging en netwerk van ruimers. Join us!
facebook.com/groups/properstrandlopers
Geboren op 1 september 1979
Lid geworden in januari 2017
537 Volgend 304 Volgers

properstrandlopers
237 Berichten 956 Volgers 2.225 Volgend
Proper Strand Lopers
We try to raise awareness about our litter problem. By posting cleaning pics in our facebook group we encourage others to act the... meer
www.facebook.com/groups/properstrandlopers

Proper Strand Lopers @ProperStrand · 1u
Na 2 #parlementairevragen in de Kamer is er weinig veranderd.
@wegenverkeer maait nog steeds #plastics op de #bermen vd #snelwegen
Volgens procedure wordt steeds eerst geruimd, maar is er een beperkte tussen #ruimen en #maaien ?
@vlaparl

Proper Strand Lopers
We try to raise awareness about our litter problem. By posting cleaning pics in our facebook group we encourage others to act the... meer
www.facebook.com/groups/properstrandlopers

Economische waarde

Wat is de economische en maatschappelijke impact van het zwerfvuil en hoeveel is bijgevolg elke geruimde liter afval waard? Als we ons baseren op de recente ‘Studie zwerfvuil en sluikestort 2017’ van OVAM komen we uit op volgende gegevens:

Zwerfvuil van lokale besturen

Op basis van voornoemde methodologie voor het brede concept schatten we dat in 2017 door de gemeenten in Vlaanderen 25.058 ton zwerfvuil werd opgehaald, inclusief diensten uitgevoerd door de intercommunales in opdracht van de gemeenten, doch exclusief data voor de agentschappen en provincies, en exclusief de diensten van intercommunales andere dan deze voor de gemeentes. Dit betekent voor het brede concept een gemiddelde van 3,85 kilo zwerfvuil per inwoner. De overeenkomstige beleidskosten voor de gemeenten worden geschat op €116.897.624, wat neerkomt op € 17,94 per inwoner. Let wel, deze cijfers bevatten ook het afval dat in openbare vuilnisbakken werd verzameld.

Wanneer we het zwerfvuil exclusief het correct gedeponeerd afval in publieke vuilnisbakken beschouwen (tweede concept), schatten we dat in 2017 in totaal voor 17.984 ton zwerfvuil werd opgehaald door de gemeenten en de intercommunales in opdracht van de gemeenten. Dit is gemiddeld 2,76 kilogram per inwoner. De corresponderende beleidskosten bedragen € 92.298.248 wat neerkomt op € 14,16 per inwoner. De hoeveelheid correct gedeponeerd afval in de straatvuilnisbakken is dan 7.074 ton in 2017.

In vergelijking met de cijfers voor het referentiejaar 2015 zijn de hoeveelheden zwerfvuil nagenoeg hetzelfde doch de beleidskosten die hier tegenover staan liggen ongeveer één vijfde lager.

Sluikstorten van lokale besturen

We schatten dat de gemeenten in 2017 in totaal 15.013 ton aan sluikstorten hebben verzameld. Dit komt overeen met 2,30 kilogram per inwoner. De beleidskosten voor sluikstorten in 2017 worden geschat op € 53.736.316. Dit komt neer op een kost van € 8,25 per inwoner.

Wanneer we de resultaten voor de referentiejaren 2015 en 2017 vergelijken bemerken we dat de gemeenten ongeveer een kwart minder sluikstorten hebben opgehaald. Dit reflecteert zich ook deels in de beleidskosten die met ongeveer één vijfde gedaald zijn uitgaande van de nieuwste schattingen.

3) Totaalbeeld Vlaanderen zwerfvuil

In de volgende tabel worden de resultaten voor de hoeveelheden en beleidskosten van zwerfvuil voor gans Vlaanderen voor het referentiejaar 2017 weergegeven.

Zwerfvuil	Referentiejaar 2017		Referentiejaar 2015 finaal	
	Hoeveelheden (tonnen)	Beleidskosten (€)	Hoeveelheden (tonnen)	Beleidskosten (€)
Gemeenten	17.984	€ 116.897.624	17.748	€ 153.331.344
Provincies	0	€ 0	0	€ 18.762
Intercommunales	137	€ 3.754.100	122	€ 580.168
Vlaamse agentschappen	1.795	€ 4.401.159	2.565	€ 6.053.625
Mooimakers	0	€ 9.600.000	0	€ 2.125.000
Totaal Vlaanderen	19.916	€ 134.652.883	20.435	€ 162.108.899

Bron: eigen berekeningen (IDEA Consult) op basis van enquête data referentiejaar 2017

Als we dus enkel het aandeel van zwerfvuil in rekening brengen kost dit Vlaanderen 92 miljoen euro voor een totaalgewicht van ongeveer 18.000 ton. Per gemeente zal de kostprijs per inwoner echter verschillen naargelang de grootte van de problematiek. Dit hangt van verschillende factoren af, dewelke uitvoerig worden behandeld in de studie van OVAM (pg. 25, punt 4.2). Voor ons is relevant dat 7 van de 10 kustgemeenten een hoge risicogebieden voor zwerfvuil zijn, wat dus ook hogere beleidskost met zich meebrengt. Hoe groot dit verschil zich bedraagt in verhouding met andere steden kunnen we afleiden uit de onderstaande tabel uit een vorige studie van OVAM (studie uit 2013):

STRATA:	Machinaal vegen	Manueel vegen	Ledigen straatvuilnis- bakken	Inzet groen- beheer	Inzet vrijwilligers	Indirect personeel	Post- collection	Totaal
1: Kleine, landelijke gemeenten	€ 1,6 p/inw	€ 1,0 p/inw	€ 2,3 p/inw	€ 0,1 p/inw	€ 0,1 p/inw	€ 2,9 p/inw	€ 0,2 p/inw	€ 8,2 p/inw
2: Middelgrote gemeenten	€ 1,2 p/inw	€ 0,5 p/inw	€ 1,1 p/inw	€ 0,4 p/inw	€ 0,0 p/inw	€ 2,4 p/inw	€ 0,5 p/inw	€ 6,1 p/inw
3: Centrumsteden	€ 2,7 p/inw	€ 3,2 p/inw	€ 0,9 p/inw	€ 1,4 p/inw	€ 0,1 p/inw	€ 0,4 p/inw	€ 0,9 p/inw	€ 9,7 p/inw
4: Kustgemeenten	€ 5,3 p/inw	€ 8,5 p/inw	€ 15,2 p/inw	€ 0,4 p/inw	€ 0,0 p/inw	€ 3,7 p/inw	€ 0,3 p/inw	€ 33,3 p/inw
Totaal	€ 1,9 p/inw	€ 1,6 p/inw	€ 1,9 p/inw	€ 0,5 p/inw	€ 0,1 p/inw	€ 2,2 p/inw	€ 0,5 p/inw	€ 8,6 p/inw

Bron: OVAM-studie kostprijs zwerfvuil 2013

We zien dat de kostprijs voor zwerfvuil per inwoner aan kust dus gemiddeld 4 keer hoger kan liggen dan in andere steden.

Om het volume van zwerfvuil naar gewicht te converteren zijn er een aantal steekproeven nodig zoals we hebben gedaan tijdens de Radio2 strandopruimsessies. De factor van 0,34 die we hieruit konden afleiden ligt tussen de waarden die we vinden van grofvuil en huisvuil in onderstaande omrekeningtabel (OVAM). Zoals de resultaten van #destrandhelden 2018 hebben uitgewezen dat 39% van het strandafval in het toeristisch seizoen bestaat uit PET- en blik, en dit type afval weinig

massa met zich meedraagt, zullen we voor deze berekening de laagste factor gebruiken van 0,2. We kunnen dus aannemen dat dit een zware onderschatting is van het werkelijke gewicht van hetgeen werd geruimd.

Bijlage 4: omrekeningstabel van m³ naar ton

	versnipperd	0,4
Grofvuil		0,2
Houtafval		0,1
Huisvuil		0,5
Isomo		0,01
KGA		
- auto-accu's		1 stuk = 13 kg
- motorolie		1 l = 0,9 kg
- tl-lampen		3 stuks = 1kg
Kroonkurken (450 kroonkurken = 1 kg)		1,1
Kunststoffen		

We zullen voor deze berekening ook enkel de volumes in rekening brengen die door onze vrijwilligers aan de Belgische kust werden geruimd, wat neerkomt op een (onder-)geschat volume van 106.764 liter.

We nemen als voorbeeld enkel de resultaten van het afval die dit werkjaar door ons in kustgemeenten is geruimd (tabel)
=> 106.764 liter x factor 0.2 = 21.353 kg.

Als we dit gewicht toepassen op de totale gegevens van Vlaanderen krijgen we een gemiddelde kostprijs:

=> (gewicht geruimd afval PSL: totale gewicht zwerfvuil Vlaanderen) x totale beleidskosten zwerfvuil Vlaanderen

=> 21.353 kg: 17.984.000 kg x 92 miljoen euro

=> **109.235 euro**

**Dit is slechts volgens een gemiddelde voor gemeenten in Vlaanderen.
Rekening houdend met het gegeven dat deze kosten kunnen
verviervoudigen aan de kust komen we op 436.939 euro.**

Dit is het bedrag dat het zwerfvuil minstens waard is dat ons burgerinitiatief in 1 jaar heeft geruimd, aldus **enkel rekening houdend met hetgeen aan de kust werd geregistreerd (37% van het totale resultaat) en berekend met de laagst mogelijke omzettingfactor** (volume naar gewicht).

Op dezelfde manier kunnen we dus de totaliteit van het geruimde afval omzetten. Deze berekening is slechts om idee te geven van hoeveel we puur beleidsmatig met z'n allen meebetalen aan deze problematiek en wat dit initiatief en de vele vrijwilligers hebben gepresteerd voor de samenleving zonder aanspraak te maken op budgetten.

Let hierbij dat deze tabellen enkel gebaseerd zijn op een studie over de kostprijs van beleid wat betreft zwerfvuil voor Vlaanderen. Let ook of het feit dat bij deze kosten geen budgetten zitten die besteed worden aan het preventief bestrijden van zwerfvuil. Volgens een studie van 'Recover' zijn de kosten geraamd op 1 miljard euro als alle maatschappelijke parameters zoals verloedering, negatief effect op huizenprijzen, enz.... worden meegeteld.

Website

Via de facebookgroep is het door de dagelijkse stroom van geplaatste berichten soms moeilijk om bepaalde content terug te vinden. Onze website biedt de mogelijkheid om snel algemene informatie, alsook de meest interessante topics en komende evenementen te raadplegen. Lopende projecten en samenwerkingen kunnen bekeken worden en er is een persmap aanwezig.

Sponsors

Hieronder volgen de partners die ons hebben gesponsord. Onze wederdienst hiervoor zijn op maat gemaakte diensten en publiciteit voor hun merk via hashtags in onze berichtgeving:

DEME Group heeft ons een opslagcontainer voorzien voor in ons clubhuis. Ook mogen wij hun sensibiliseringscontainer gebruiken op evenementen. Wij helpen hierbij met de inrichting ervan met didactisch materiaal.

Met Biofill hebben we een overeenkomst voor materiële en financiële steun. Biofill hardschuim is een opgeschuimde aminoplast kunsthars welke duurzaam en milieuvriendelijk wordt toegepast. Dit product is een alternatief voor PUR-schuim dat we frequent langs de vloedlijn vinden.

Met Immo Francois hebben we een overeenkomst voor financiële steun. Ze zijn net zoals ons langs de gehele Belgische kust actief en wil onze begeleidingen van doelgroep jongeren steunen.

Met AnyFlow hebben we een overeenkomst voor financiële steun. Dit bedrijf zorgt voor optimaliseren van de datastroom van ondernemingen en het reduceren van fysieke dragers zoals papier.

Met Deweertsport hebben we een overeenkomst voor materiële steun. Voor het loopcriterium Mare Nostrum is de voorzitter gesponsord geweest met schoenen en kledij.

Met Ostend Beach hebben we een overeenkomst voor materiële steun. Dit is een dancefestival die jaarlijks op het strand van Oostende plaatsvindt en bekend staat voor de voortrekkersrol die het heeft inzake eco-vriendelijkheid. We werken ook samen tijdens het evenement.

Met Gabbag hebben we een overeenkomst voor materiële steun. Gabbag heeft ons net zoals vorig jaar gesteund met handige waterdichte rugzakken.

Veel dank aan Noordzeekranen voor het plaatsen van de kardinaalboei in ons stranddorp voor #destrandhelden.

Greenbridge heeft ons gesteund met transparante plexibuizen die we opvullen met afval om te sensibiliseren.

Samenwerkingen met andere organisaties en partners

Vlaams Instituut voor de Zee, Koninklijk Belgische Instituut voor Natuurwetenschappen, Afdeling Kust, Recycling Netwerk Benelux, FOD Leefmilieu, SDG14: United Nations Ocean Conference, Europese Commissie Maritieme zaken en Visserij, Mooimakers, Plastic Avengers, Plastic Soup Surfer, West-Vlaamse Milieufederatie, Bond Beter Leefmilieu, OVAM, Natuurpunt, Horizon Educatief, Klein Verhaal, Habbekrats, ZandZand, Tomates Crevettes, Arctos, Leo Not Happy, Blauw Kruis, Vogelopvang Oostende, Ban De Ballon, Sand City Dreams, WWF-Rangers.

Vermeldingen media

Proper Strand Lopers werd in iets meer dan een jaar tijd minstens 60 keer vermeld geweest in regionale of nationale kranten, talloze keren in magazines, in blogs en op radio- en televisiezenders. De pers, lokale en nationale media zijn voor ons onontbeerlijk. Ze hebben voor dit initiatief een onmiskenbare grote rol gespeeld in de groei en bewustmaking van de verschillende aspecten van de problematiek.

Kranten

- 06/09/2018 - Krant van West-Vlaanderen: Plastic Soup Surfer bezoekt Bredene
- 07/09/2018 - Krant van West-Vlaanderen: Proper Strand Lopers starten petitie voor statiegeld op PMD
- 11/09/2018 - De Standaard: Strandhelden ruimen 13.000 liter afval op
- 11/09/2018 - Nieuwsblad: Strandhelden ruimen 13.000 liter afval op
- 21/09/2018 - Krant van West-Vlaanderen: 1.050 kilo zwerfvuil ingezameld op World Cleanup Day
- 21/09/2018 - Krant van West-Vlaanderen: Personeelslid voor Proper Strand Lopers
- 11/10/2018 - Nieuwsblad: TUI schonk bolderkar aan Proper Strand Lopers
- 25/10/2018 - Het Laatste Nieuws: #destrandhelden halen 13.000 liter afval en 14.400 euro op
- 26/10/2018 - Krant van West-Vlaanderen: Oostende drijft strijd tegen plastic verder op
- 26/10/2018 - Krant van West-Vlaanderen: Kinderen creatief met plastic afval
- 16/11/2018 - Krant van West-Vlaanderen: Facebookgroep 'Proper Kuurne' moet zwerfvuil tegengaan Loes houdt de straten **proper**
- 30/11/2018 - Het Laatste Nieuws: Het doel? Volledige kustlijn netjes houden
- 30/11/2018 - De Standaard: 160.000 liter strandafval opgeruimd
- 30/11/2018 - Nieuwsblad: Proper Strand Lopers ruimen bijna 160.000 liter afval op
- 14/12/2018 - Krant van West-Vlaanderen: Kevin Pierloot Oostende "Het strand mee proper helpen houden"
- 08/01/2019 - De Standaard: En plots ligt de kustlijn bezaaid met kaarsvet
- 11/01/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Veganistisch eten ook in Oostende meer en meer populair
- 14/01/2019 - Het Laatste Nieuws: Groene Pluim voor Proper Strand Lopers
- 18/01/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Proper Strand Lopers krijgt Groene Pluim
- 18/01/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Bredene steunt Proper Strand Lopers financieel
- 25/01/2019 - Krant van West-Vlaanderen: "Het strand opruimen is een levensstijl geworden"

25/01/2019 - Krant van West-Vlaanderen: In O.666 kiezen experimenten het ruime sop

25/01/2019 - Krant van West-Vlaanderen: "Klimaat moet prioritair zijn bij beleidsbeslissingen"

01/02/2019 - Krant van West-Vlaanderen: "Ik heb echt afgezien, maar het was het waard"

02/02/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Oostendse Krak genomineerden gehuldigd op stadhuis van Oostende

28/02/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Strandopruimers treffen minder afval aan

08/03/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Proper Strand Lopers zoeken vrijwilligers

08/03/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Strandopruimers treffen minder afval aan

29/03/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Weer Springtij in paasvakantie

29/03/2019 - Krant van West-Vlaanderen: De Baron stopt doggybag in potje van karton

03/04/2019 - Nieuwsblad: "Liever drie maanden afzien, dan nog een jaar zonder werkingsmiddelen"

05/04/2019 - Krant van West-Vlaanderen: "Pijn verbijten voor goede doel"

05/04/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Bredene blijft strijden tegen plastic

03/05/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Brugge bindt strijd aan met peuken

10/05/2019 - Krant van West-Vlaanderen: "We hebben Riks vijfde medaille aan zijn familie geschonken"

05/07/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Als ik afval zie liggen, dan moet ik dat gewoon oprapen

17/05/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Proper Strand Lopers ijveren statiegeld

27/05/2019 - Het Laatste Nieuws: Beachbar verkoopt t-shirts ten voordele van Proper Strand Lopers

05/06/2019 - Nieuwsblad: Zon, zee, strand en... bergen afval: Oostende plaatst 300 extra afvaleilanden

05/06/2019 - De Standaard: 300 Extra afvaleilanden op strand

20/06/2019 - De Standaard: Ecologische rookvrije zone op Het Nieuwe Strand in Oostende

20/06/2019 - Nieuwsblad: Het Nieuwe Strand, dat ligt in Oostende: rookvrij, gratis drinkwater en nieuwe verdwaalpalen

21/06/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Zilveren Zeekoet voor 'kattenmadam'

21/06/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Strand rookvrij tussen Hertstraat en Vlaanderenstraat "Gelieve hier niet te roken"

28/06/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Surfclubs bannen plastic

05/07/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Beach Team trekt er voor de vijfde keer op uit

10/07/2019 - Het Laatste Nieuws: Ostend Beach klaar voor jublieumfeest

11/07/2019 - Het Laatste Nieuws: Ruim strand eter op, anders moet Beachland verhuizen

15/07/2019 - La nouvelle gazette: Les plages sans cigarettes se multiplient à la mer du Nord

23/07/2019 - Nieuwsblad: Gekibbel over 'snippervuurwerk' van Ketnet: plasticsoep of biologisch afbreekbare confetti?

29/07/2019 - Nieuwsblad: Nieuwpoort ondersteunt Proper Strand Lopers

05/08/2019 - Het Laatste Nieuws: Zandfeesten De Panne

06/08/2019 - Nieuwsblad: Honing, Afrikaanse kunst en sensibilisering voor propere stranden op tiende editie van Beestig Geestig

09/08/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Christel houdt al drie jaar 'grote kuis'

Krant van West-Vlaanderen: "We mikken op 20.000 bezoekers"

09/08/2019 - Krant van West-Vlaanderen: De Haan beloont propere badgasten met mooie prijzen

09/08/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Misschien bedenken we best een andere naam voor wegwerpverpakking

16/08/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Waar krijgt stalen vis een definitieve stek?

23/08/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Geslaagde opruimacties in juli

23/08/2019 - Krant van West-Vlaanderen: Als Siegfried op reis zou gaan...

31/08/2019 - Het Laatste Nieuws: Amper 10 GAS-boetes afgelopen zomer voor afval op het strand

31/08/2019 - Het Laatste Nieuws: Amper 10 sluikestorters beboet aan zee, ook al is het strand soms een stort

Magazines

Rondom: Proper Strand Lopers: “De volledige kust opruimen, dat is ons doel”

September 2018 – Aquafin tijdschrift: Duiken naar afval

September 2018 - Plus Magazine: Pauline Bisschop houdt het strand schoon

25/09/2019 - Flair: Op de barricaden

Mei 2019 - OMAG: Zero Waste op het strand

Juni 2019 - De Beiaard: Proper Merelbeke Lopers ruimen zwerfvuil

21/05/2019 – Knack Weekend: Lopen voor de zee: de MARE NOSTRUM gaat weldra van start

Radio

12/07/2019 - Radio 2 Plage Préférée interview

12/07/2019 - RTBF-interview nurdles

17/07/2019 - StuBru nurdles interview

TV

13/09/2019 - VT4 - Gert Late Night: World Cleanup Day

13/09/2019 - Focus WTV: Plastic Soup Surfer Merijn Tinga in Bredene

<http://www.focuswtv.be/nieuws/plastic-soup-surfer-merijn-tinga-bredene>

09/01/2019 - Focus WTV: Bredene geeft centen aan de Proper Strand Lopers

<https://www.focus-wtv.be/nieuws/bredene-geeft-centen-aan-de-proper-strand-lopers>

19/06/2019 - Focus WTV: Rookvrij strand met aandacht voor ecologie in Oostende

<https://www.focus-wtv.be/nieuws/rookvrij-strand-met-aandacht-voor-ecologie-oostende>

01/07/2019 - Focus WTV: Beachteam houdt oogje in het zeil

<https://www.focus-wtv.be/nieuws/beach-team-houdt-oogje-het-zeil>

13/07/2019 - Focus WTV: Zon, zee, strand en zomerse beats in Oostende

<https://www.focus-wtv.be/verslag/zon-zee-strand-en-zomerse-beats-op-ostend-beach>

17/07/2019 - RTBF reportage Nurdles

17/07/2019 - VTM-nieuws reportage Nurdles

17/07/2019 - VRT-Nieuws reportage Nurdles

Sociale media

19/06/2019 - VRT-nieuwssite: Proefproject met rookvrije zone op strand van Oostende

15/07/2019 - VRT-nieuwssite: Duizenden plastic bolletjes aangespoeld in Oostende en Blankenberge

13/01/2019 - Focus WTV-nieuwssite: Groene Pluim gaat naar Propere Strand Lopers

Conclusie

Proper Strand Lopers

Na dit 3de werkjaar is het stilaan duidelijk dat dit initiatief een sterke basis kent en welgekend is bij de bevolking die aan de kust woont. De ledengroei is wat vertraagd vergeleken met het vorige jaar maar steeds meer mensen uit binnen- en buitenland vinden hun weg naar onze groep. Ons draagvlak en resultaten laten toe om aanschouwd te worden als een grote speler op het gebied van zwerfafval die er steeds in slaagt de pijnpunten bloot te leggen in de problematiek. Het overschrijden van de mijlpaal van een half miljoen liter geruimd afval (exclusief partnergroepen) in slechts 3 jaar sinds oprichting is zeer opzienbarend en is het gevolg van een aantal factoren die ons onderscheid van gelijkaardige initiatieven:

- het mechanisme in onze facebookgroep dat toelaat om te mensen te stimuleren en inspireren
- de grenzenloosheid, de grootte en tastbaarheid van zwerfvuilproblematiek
- de onafhankelijkheid en neutraliteit die we als burgerinitiatief genieten zorgt voor een degelijke aanpak van de afvalbron door het direct toewijzen van de verantwoordelijke
- de verwerking en rapportage van gegevens maximaliseren de impact van alle ruimacties en vergroot de zingeving van ieders bijdrage
- onze positieve en proactieve aanpak wekt sympathie en is hoopgevend
- extreme standpunten worden steeds gecounterd en zorgt voor een groter bereik

Resultaten geruimde hoeveelheden

Zonder de resultaten van de partnergroepen in rekening te brengen zijn de geruimde hoeveelheden dit werkjaar met 82% gestegen in vergelijking met hetgeen vorig jaar werd geruimd. Dit is niet in overstemming met de stijging van het gemiddeld ledenbestand van dit jaar (15%). De verklaring hiervoor is dat de verantwoordelijken van bepaalde initiatieven de resultaten van hun zwerfvuil in onze groep begonnen plaatsen en garant staan voor enorme hoeveelheden, zoals het afval die vissersvaartuigen opvissen in de Noordzee en de mensen van Schoon Goerree Overflakkee - een Nederlands eiland in Zuid-Holland aan de monding van de Rijn.

De cijfers aan de Belgische kust staan garant voor het grootste aandeel van 37% van de totale registraties. We kunnen stellen dat er in elke gemeente van Zeebrugge tot en met Nieuwpoort op z'n minst elke week een of meerdere registraties worden gedaan. Als we enkel de grafiek van de Belgische kust in rekening nemen zien we dat deze resultaten zich aan het stabiliseren zijn wat erop neerkomt dat we een goed beeld krijgen van de hoeveelheid die – buiten het toeristisch seizoen – vanuit zee aan onze kust aanspoelt.

Deze resultaten zijn uiteraard slechts gebaseerd op visuele schattingen, maar wel volgens eenzelfde methodiek. Deze resultaten zijn naar onze mening een onderschatting doordat de impact van ons initiatief groter is dan we in onze registraties zien:

- 1) Er zijn veel mensen die door onze beweging begonnen zijn met ruimen zonder dat deze foto's in de groep terechtkomen. Dit weten we doordat mensen ons dit kenbaar maken of doordat er afvalzakken met strandafval in de strandbakken terechtkomen waarvan foto niet in de groep werd geplaatst. We vragen echter nadrukkelijk steeds opnieuw om foto's in de groep te plaatsen of ze op een andere manier door te spelen om de resultaten zo correct mogelijk te kunnen becijferen.
- 2) Organisaties, bedrijven en gemeentelijke diensten springen veel voorzichtiger om tijdens werken of activiteiten doordat we al een aantal onregelmatigheden aan de kaak hebben gesteld. Onze aanwezigheid werkt dus preventief.

Groei organisatie

De teambuildings en georganiseerde strandopruimacties o.a. met scholen kenden een grote groei door de 20-tal kernleden die het werk van de organisatie meehelpen dragen. Het blijft echter steeds een uitdaging om mensen te vinden die hun schouders onder de administratie willen zetten. Door dit nijpend tekort zijn we met succes op zoek gegaan naar externe hulp en dit werd beloond met een samenwerking met Provincie West-Vlaanderen en de kustgemeentes.

Door deze samenwerking is onze organisatie en netwerk sterk gegroeid en een stuk geprofessionaliseerd, maar heeft echter niet voor de nodige verlichting van het vele werk dat achter de schermen gebeurt. Vooral het verwerken van alle data blijkt een moeilijk en tijdrovend gegeven. Dit duwt op de rem en zorgt ervoor dat we steeds verder achter de feiten

aanlopen. Het vehikel dat 3 jaar geleden werd ontworpen draait en bewijst elke dag tot meermaals toe z'n nut en reden tot bestaan. Het komt er nu op aan om dit draaiende te houden en ten volle te benutten volgens een neutraal en onafhankelijke pad die leefbaar is voor mensen die hier belangeloos hun schouders onder steken. Ons netwerk aan de kust is wel sterk gegroeid mede door de financiële steun.

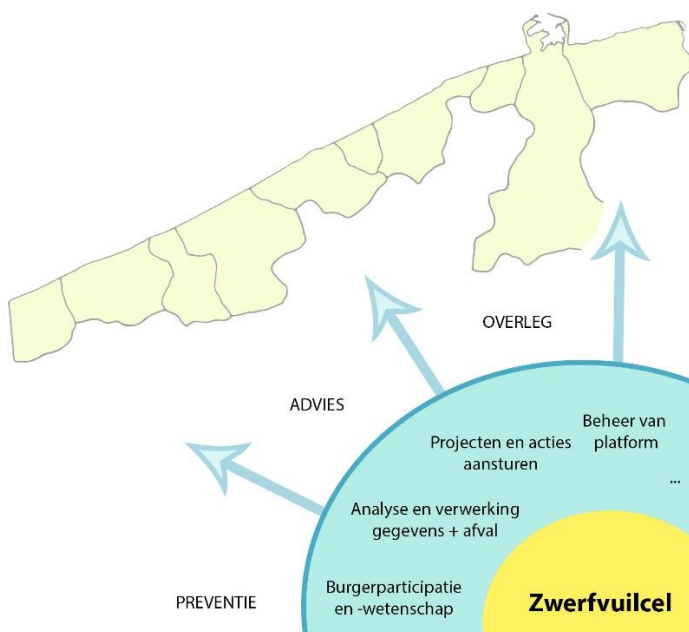
De financiële steun die we bekomen via commerciële sponsors en dat we verdienen via teambuildingactiviteiten wordt gebruikt voor aankoop van materialen en drukwerk, alsook het financieren van de begeleidingen van klassen.

Aanpak Zwerfvuil

Er is nog steeds heel wat onontgonnen terrein wat betreft het doeltreffend aanpakken van de afvalbronnen en preventie. Er zijn heel wat projecten en ideeën die we niet kunnen realiseren door gebrek aan tijd, geld en mankracht.

Zwerfvuilcel

Er is naar onze mening op provinciaal niveau een onafhankelijke zwerfvuilcel nodig waaruit consultants het gehele kustgebied kunnen adviseren en bijstaan in de aanpak van zwerfvuil tijdens het toeristisch seizoen en alle mogelijk evenementen die aan de kust plaatsvinden. Deze cel kan later uitgebreid worden naar een cel op Vlaams niveau, waarbij alle pijnpunten en problemen op vlak van zwerfvuil, en in gelijkaardige burgerinitiatieven boven water komen structureel aangepakt worden.

Volgende conclusie uit ons vorig jaarverslag geldt nog steeds:

Veel gemeenten hinken achterop om zwerfvuil doeltreffend te kunnen aanpakken, bv. geen concrete afspraken voor evenementen, geen grondige controle na gebruik terrein, nalatigheid wat betreft de problematiek, onverantwoordelijk gebruik plastics, nonchalance bij afbreken evenementen... In zeldzame gevallen zijn de gemeentelijke diensten zelf mee verantwoordelijk voor afval. Op een aantal plaatsen aan de kust is de infrastructuur verouderd, wordt onvoldoende gesensibiliseerd, is er ondercapaciteit van mankracht tijdens vakantieperiodes en heeft men het moeilijk zwerfvuil die veroorzaakt wordt door de meeuwen te bestrijden. Ook op controle en handhaving – zwerfvuil in het algemeen maar vooral sigarettenpeuken – wordt te weinig ingezet en mag men onbestraft zijn gang gaan.

Laagdrempelige participatie

Om een **groter gebied te monitoren** en **kortere op de bal te kunnen spelen** zouden **mensen meer kunnen gestimuleerd worden in de input van gegevens** en mee kunnen helpen bijdragen aan een propere omgeving. Dit kan door op bepaalde posten aan de kust materialen te voorzien om op laagdrempelige wijze te kunnen participeren in dit project, met de nodige uitleg dat alle gegevens die binnenkomen gebruikt worden in kader van burgerwetenschap en op termijn zullen leiden tot minder zwerfafval.

Netwerk gemeenten

Via het organiseren van ruimacties en het promoten ervan via de gemeentelijke communicatiekanalen kunnen we **meer mensen begeleiden**, de problematiek laten ervaren en het **bewustzijn vergroten**. Dit kan zorgen voor een grotere instroom van vrijwilligers en de meer geëngageerde mensen laten toe treden tot onze denktank in de strijd tegen zwerfvuil.

Voorspellingen

Een **meer verfijnde metingen van geruimd afval** en het **ontdekken van bepaalde patronen met weermodellen** kan er op termijn voor zorgen dat **we kunnen voorspellen waar we het meeste afval zullen aantreffen** en zodoende korter op bal kunnen spelen. Zoals eerder vermeld werken we nu al samen met Afdeling Kust om onze acties te coördineren naargelang geplande werken op strand en zandsuppleties om te verhinderen dat het zwerfafval onder het zandoppervlak beland.

Analyse consistentie

Het zwerfafval dat in strandafvalbakken belandt kan op regelmatige basis worden opgehaald en geanalyseerd om dit proces van bronaanpak te versnellen. Er kan bruikbaar materiaal uit dit afval worden gesorteerd ter **hergebruik** of het **bijdragen aan een circulaire vorm van grondstofgebruik**. Het overgrote deel dat niet bruikbaar is kan ter **recyclage** aangeboden worden aan de betrokken partners die hierin zijn gespecialiseerd. Een deel kan ook gebruikt worden ter sensibilisering van de bevolking door middel van workshops en rommelateliers.

Deze cel onderhoudt nauwe contacten met alle gemeentebesturen en –diensten en zijn ook **een brug vanuit de overheidsdiensten naar de natuurwerkgroepen en academische organisaties toe**.

Begeleiding scholen

We hadden ook graag de bewustmaking van de doelgroep jongeren uitgebreid gezien door het **verhogen van onze begeleidingen naar scholen** toe. De consultants kunnen op de scholen ter plaatse de problematiek aankaarten in combinatie met de DEME-sensibiliseringscontainer. Momenteel bekostigen we de begeleidingen van de klassen op opruimacties zelf maar gezien de vele aanvragen zullen we dit we deze in de toekomst niet kunnen vervullen.

Statiegeld op PET en blik

Het minste wat wij kunnen betekenen voor mensen die in hun vrije tijd op pad gaan om het zwerfvuil aan te pakken is ervoor te zorgen dat ze gemotiveerd blijven en niet steeds hetzelfde type afval te hoeven op te rapen. Onze grootste zorg hierbij is de hoeveelheid PET en blik die in de omgeving terechtkomt en hoeveel ander zwerfvuil hierdoor aanzwelt. **Je kunt pas effectief deze problematiek het hoofd bieden wanneer men hetgeen met combinatie grootste volume en aanwezigheid in straatbeeld eerst aanpakt.** Wij zijn een drukkingsgroep voor statiegeld op PET en blik omdat dit ons na onze vele uren ervaring **de enige werkbare structurele oplossing lijkt om het zwerfafval met een significante hoeveelheid te verminderen**. Het zal ook voor ons succesvolle project een grote uitdaging zijn om mensen te blijven motiveren om te gaan ruimen als we geen veranderingen kunnen bewerkstelligen. We ontkennen evenwel niet dat er nog zaken zijn die moeten opgelost raken voordat dergelijk statiegeldsysteem kan geïmplementeerd worden maar er zijn steeds minder redenen om dit tegen te houden. De argumentatie van de opposanten is lamentabel, is gebaseerd op cijfers die onrealistisch zijn of er worden alternatieve oplossingen aangereikt die onbetaalbaar zijn of reeds decennia inefficiënt zijn gebleken. Sommige tegenstanders, waaronder beleidsmakers en industrie, treffen naar onze mening een grote verantwoordelijkheid voor het tegenhouden van deze structurele oplossing gelet op het feit dat:

- steeds meer struikelblokken voor implementatie wegvallen
- de bevolking dit idee steeds meer genegen is
- de implementatie in omringende landen reeds in werking is op gepland staat (VK, Schotland, Nederland)
- wereldwijd de afvalproblematiek een steeds grotere bedreiging vormt en maatregelen zich opdringen
- we dit als welvarende maatschappij financieel kunnen bekostigen
- het voorgesteld wordt als effectieve oplossing vanuit de Europese Commissie
- de huidige inzameling- én recyclagecijfers nu reeds jaren worden betwist en academisch weerlegd
- de huidige beleidskosten voor zwerfafval slechts een fractie is van de totale kost
- de voorlopige resultaten van de netheidsbarometer ver onder de statiegeldlat liggen
- statiegeld het enige beproefde systeem is dat ervoor kan zorgen dat de EU-doelstelling voor recyclage van 90% in 2025 zal halen

Sensibilisering

Overheidsprogramma's zoals Mooimakers zijn hard nodig en doen hun taak goed om de bevolking bewust te maken van de problematiek, de nodige opruimmaterialen te verschaffen voor vrijwilligers en op gemeentelijke basis projecten op te zetten om zwerfvuil te beperken. Maar, zolang er geen statistieken over het geruimde afval en analyses over wat men in het afval aantreft, en men als overheidsorganisatie niet de onafhankelijkheid heeft en niet de nodige assertiviteit aan de dag legt om de afvalbron effectief te kunnen aanduiden, zullen de vrijwilligers die in dit kader van symptoombestrijding worden ingezet geen deel uitmaken van een structurele oplossing om het zwerfvuil een halt toe te roepen. Mooimakers legt de focus enkel op de consument en werd – tegen de wil van de organisatie in - al meermaals als speelbal in het zwerfvuildebat als duurzame en structurele oplossing ingezet.

Handhaving

Ook dit is een pijler waarop moet worden ingezet in de strijd tegen zwerfvuil, dit gebeurt momenteel te weinig. De reden waarom hierop niet voldoende wordt ingezet is waarschijnlijk de kost van implementatie ervan. Men gebruikt handhaving vaak als alternatief voor een statiegeldsysteem. Hoewel we voorstander zijn van meer handhaving vinden we zulke beweringen nonsens. Zelfs al mocht het mogelijk zijn om alle wegen vol te hangen met camera's is de technologie nog steeds niet voorhanden om dit volledig en betaalbaar te automatiseren.

Wat betreft zwerfvuil door sigarettenpeuken kan handhaving succesvol zijn. Het is niet enkel een sterk signaal naar de bevolking toe, een roker die de intentie om z'n peuk ergens te deponeren is namelijk makkelijk te volgen. In bepaalde steden werden rookvrije zones ingelast en werd de infrastructuur ook aangepast.

Acties en projecten

We hebben veel succesvolle acties kunnen afronden en kort op de bal kunnen spelen. Doordat veel van deze acties via internet hebben plaatsgevonden zijn deze – anders dan projecten – niet-locatiegebonden en soms grensoverschrijdend.

De projecten die we hebben kunnen realiseren zijn soms beter dan verwacht afgesloten. Dit is onder meer door de vlotte samenwerkingen met de betreffende gemeentelijke diensten en medeorganisatoren. De vraag is of we een project zoals #DeStrandhelden kunnen uitplooien in andere plaatsen aan de kust die niet centraal gelegen zijn en waar de vrijwilligers schaarser zijn.

Partnergroepen

Een groot aantal van de partnergroepen die vorig jaar werden opgericht zijn intussen niet meer actief, van anderen zijn de resultaten gelijk gebleven of sterk uitgebreid. Er zijn dit jaar ook een tweetal groepen opgericht in grootsteden (Gent en Brugge) die rechtstreeks geïnspireerd zijn op ons initiatief. Een versterking van ons netwerk en hechtere samenwerking kan een aantal van deze initiatieven verder doen groeien of doen heropleven. Het type zwerfvuil aan de kust en in het binnenland verschilt duidelijk waarbij de situatie in het binnenland erger is en ze veel meer te maken krijgen met sluikstortingen.

De verdubbeling van geruimde hoeveelheid zwerfafval van alle partnergroepen samen (150K liter) tegenover vorig jaar maakt ongeveer de helft uit van de resultaten van Proper Strand Lopers. De impact van de acties van bepaalde groepen is in realiteit groter: de vele sluikstortmeldingen die met succes aan de politie werden doorgegeven zijn niet in de resultaten vervat.

Via Zwerfvuil.NET verenigen we intern alle partnergroepen en breiden dit netwerk uit met alle mensen en initiatieven die op vrijwillige basis, en op onafhankelijk en neutrale wijze streven naar bronaanpak.

Zwerfvuil.NET

Dit platform werd dit jaar opgericht en tracht alle opruiminitiatieven rond zwerfvuil in België, Nederland en Frankrijk te verenigen en zodat we ons met een krachtige stem kunnen vertegenwoordigen op lokale en internationale bestuursniveaus.

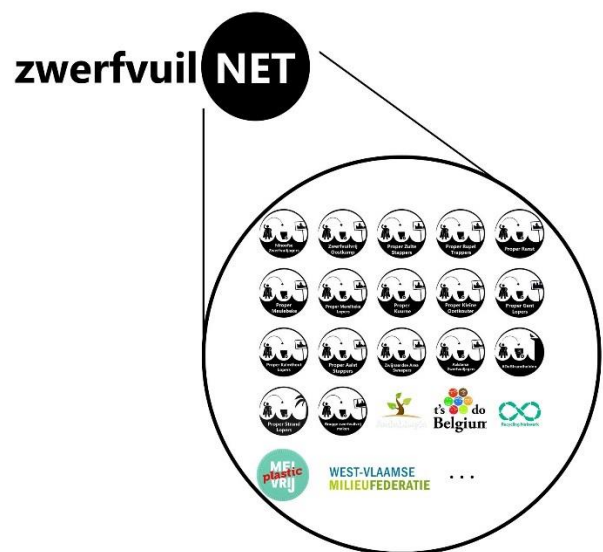
Er bestaan veel goedbedoelde initiatieven die zich vrijwillig inzetten in de strijd tegen zwerfvuil. We bemerken echter dat **afval ruimen zonder meer enkel de symptomen van de problematiek wegneemt**.

Zonder het statistisch bijhouden en analyseren van wat werd geruimd zullen de afvalbronnen niet worden aangepakt. **Het is NIET de bedoeling dat burgers zonder perspectief zich blijven inzetten en andere actoren in dit verhaal de verantwoordelijkheid ontlopen.**

Regelmatig circuleren cijfers over zwerfvuil dat werd verzameld door verschillende instanties met de meest uiteenlopende meetmethodes maar niemand houdt rekening met de echte experts, namelijk de vrijwilligers zelf.

De expertise die ontstaat uit dit groots wetenschappelijk burgersnetwerk zal dienen als maatstaf om beleidsaanbevelingen te formuleren. Zwerfvuil.NET is Citizen Science en burgerparticipatie op z'n best en gaat de versnippering van al wie vanuit ideologie met de problematiek bezig is tegen.

We meten door te ruimen -> door te ruimen doen we aan bewustmaking. We leggen pijnpunten bloot en trachten de oorzaak van het zwerfvuil te elimineren.

Burgerwetenschap

- Verfijnen en optimaliseren van een nieuwe uitgebreide meetmethode en het maximaliseren van de automatisatie ervan om de kennisdatabank te vergroten. Het bestendigen en verder uitbreiden van helpende partners om de techniek hiervan uit te werken zodat deze gegevens waarachtig en relevant zijn voor de wetenschap.
- Verder inzetten op het analyseren van het gevonden strandafval op verschillende locaties langs de kust.
- Meerdere steekproeven organiseren om de conversie volume naar gewicht te bepalen tijdens verschillende weersomstandigheden en seizoenen.
- Uitbreiding en verspreiden verhaal PSL en burgerwetenschap via materiaalkisten met de nodige uitleg over de gehele kust.

Verwerking strandafval

We gaan op zoek naar een partner om de ophaling, sortering en verwerking van gevonden strandafval te voorzien.

Ecolabel

We richten een ecolabel betreffende gebruik van plastics op voor bepaalde sectoren. We stellen een laagdrempelig charter op die met behulp van beeldmateriaal over de progressie van de deelnemende organisatie bestendig wordt. De deelnemende organisaties kunnen dan ter promotie gepubliceerd worden in onze groep en dient als stimulans voor andere organisaties.

Educatie

- Bestendigen en partnerschap met de scholenkoepel om klassen te blijven begeleiden tijdens strandopruimacties. Dit uitgebreid met workshops in ons clubhuis O.666.
- Ontwikkeling en promotie van lessenspakket voor leerlingen van de lagere scholen.

- Partners vinden om de sensibiliseringscontainer te kunnen verplaatsen naar scholen tijdens een week over de Plastic Soep of klimaat.
- Partner zoeken om het verhaal van Proper Strand Lopers te brengen in scholen door middel van een presentatie.

Sea Crab Lab

Opstart en verdere ontwikkeling van het project met kansarme jongeren 'Sea Crab Lab' zodat dit aanvullend werkt in het lessenpakket voor scholen. Het herwerken van strandafval naar functionele objecten staat in teken van het circulaire gedachtengoed en het sensibiliseren over ons overmatig en verkeerd gebruik van plastics.

Zeehelden

We hebben een platform op Facebook opgericht om vissers te stimuleren om zelf opgevist afval aan wal te brengen.

Partners

Verder groeien door partnerschap en verspreiding van het concept van aanpak afvalbronnen in plaats van louter symptoombestrijding door burgers. Verregaande samenwerking met WMF in Vlaanderen, en koepelorganisaties zoals Plastic Avengers en Recycling Netwerk over de grenzen heen.